

**TURUN
YLIOPISTO**

Käsityöntekijät sosiaalisessa mediassa

Jäsenten roolit ja yhteisöllisyyden kokemus käytännön yhteisössä

Pilvi Koskinen

Emma-Sofia Manninen

Käsityökasvatus

Pro gradu -tutkielma

Turun yliopisto

Opettajankoulutuslaitos

Rauman kampus

Maaliskuu 2021

TURUN YLIOPISTO

Kasvatustieteiden tiedekunta

Opettajankoulutuslaitos, Rauman kampus

KOSKINEN, PILVI & MANNINEN, EMMA-SOFIA: Käsityöntekijät sosiaalisessa mediassa - Jäsenten roolit ja yhteisöllisyyden kokemus käytännön yhteisössä

Pro gradu -tutkielma, 57 s. 13 liites.

Käsityökasvatus

Tutkielman ohjaaja: Professori, Eila Lindfors

Maaliskuu 2021

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, minkälainen on tyypillinen jäsen sosiaalisen median käsityöyhteisössä sekä mitä rooleja jäsenellä on yhteisössä. Lisäksi tarkasteltiin ryhmän jäsenten muodostamia käsityön määritelmiä. Tutkimus on ajankohtainen, sillä sosiaalisen median on yhä suuremmassa roolissa yksilöiden välisessä kommunikoinnissa.

Tutkimuksen teoriassa perehdytään Facebook alustaan osana sosiaalista mediaa, sekä siellä havaittuihin käyttäjien rooleihin. Lisäksi tarkastellaan käytännön yhteisöjä (communities of practice) ja käsityön tekemistä erillisinä käsitteinä sekä niistä muodostettua yhdistävää tekijää, käsityöntekijöiden yhteisöllisyyttä.

Tutkimuksen kohteena toimi Facebook alustan suljetun käsityöryhmän jäsenet. Aineisto kerättiin touko-kesäkuussa 2020 sähköisen kyselylomakkeen avulla. Kyselyyn vastanneista 171:stä jäsenestä muodostui tutkimuksen vastausjoukko. Aineiston keruu ja analysointi toteutettiin monimenetelmätutkimuksena hyödyntäen sekä kvalitatiivisen että kvantitatiivisen tutkimuksen piirteitä. Kvalitatiivisen aineiston analysoinnissa käytettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysitapaa ja kvantitatiivisen aineiston analysoinnissa käytettiin Mann-Whitney U-testiä, Kruskal-Wallis testia ja pääkomponenttianalyysiä.

Aineistosta muodostetun profiilin mukaan ryhmän jäsen on tyypillisesti 50–60-vuotias nainen, joka tekee käsityötä vapaa-ajallaan päivittäin. Jäsenten toiminta ryhmässä on sekä näkymätöntä että näkyvää. Näkyvistä toiminnoista tykkääminen ja näkymättömästä toiminnasta ryhmän selaaminen olivat yhtä suosittuja toimintoja. Tykkäyksien määrissä oli tilastollista merkitsevyyttä suhteessa ryhmästä saatuun vertaistukeen käsityöharrastukselle. Sosiaalisten tarpeiden merkitys oli vahvinta 60–69-vuotiailla ja heikointa 20–29-vuotiailla. Tämä tulos oli myös tilastollisesti merkitsevä. Käsityön määritelmistä tyypillisimpiä olivat: kaikki käsillä tehty on käsityötä, käsityön määrittäminen tekniikoina ja käsityön määrittäminen kuvaavina ilmaisuina.

Tutkimuksen tuloksia ei voida yleistää koko populaatioon, mutta ne ovat suuntaa antavia internetin harrastajaryhmässä tapahtuvasta toiminnasta sekä jäsenten kokemuksista. Tuloksia voidaan hyödyntää etsittäessä syvempiä merkityksiä käsityöntekijöiden yhteisöllisyyden kokemuksista sosiaalisessa mediassa.

Avainsanat: käsityö, Facebook, sosiaalinen media, käytännön yhteisö, yhteisöllisyys, käyttäjien roolit

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Teoreettinen tausta	6
2.1	Sosiaalinen media	6
2.2	Facebook osana sosiaalista mediaa	7
2.3	Sosiaalisen median käyttäjien roolit	9
2.4	Käytännön yhteisö	10
2.5	Käsityön tekeminen	11
2.6	Käsityöntekijöiden yhteisöllisyys	13
2.7	Tutkimuksen viitekehysmalli	15
3	Tutkimuskysymykset	17
4	Tutkimuksen toteuttaminen	19
4.1	Tutkimusasetelma	19
4.2	Tutkimuksen kohdejoukko ja konteksti	21
4.3	Tutkimusaineisto ja sen keruu	21
4.4	Aineiston analysointi	23
5	Tulokset	27
5.1	Taustatietoa jäsenistä	27
5.1.1	Koulutus	28
5.1.2	Kiinnostuminen käsitöistä	30
5.1.3	Kokemus ryhmästä	33
5.2	Jäsenten roolit yhteisössä	34
5.2.1	Näkymätön toiminta	34
5.2.2	Näkyvä toiminta	34
5.2.3	Roolien välisiä eroja selittävät tekijät	37
5.3	Käsityön määritelmä	40
6	Pohdinta	44
6.1	Tyypillinen jäsen käsityöryhmässä	44
6.2	Käyttäjien roolit käsityöryhmässä	45
6.3	Käsityön määritelmä	47
6.4	Tutkimuksen luotettavuus, eettisyys ja rajoitukset	48
6.5	Aiheita jatkotutkimukseen	51

Lähteet	52
Liite 1	58
Liite 2	59

1 Johdanto

Modernin viestimisteknologian ja käsitöiden yhdistyminen luovat yhteisöllisyyttä nykyajan ihmisille (Kääriäinen 2017). Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, minkälainen on tyypillinen jäsen sosiaalisen median käsityöryhmässä, sekä mitä rooleja jäsenellä on käsityöyhteisössä. Lisäksi tarkastellaan ryhmän jäsenten muodostamia käsityön määritelmiä.

Kangaspunnan (2011, 20) mukaan media ja mediateknologia ovat yhä suuremmassa roolissa ihmisten välisessä kommunikaatiossa. Teknologia on mahdollistanut ihmisten verkostoitumisen, kommunikoinnin ja yhteistyön niin paikallisesti kuin globaalistikin (Issa, Isaias, & Kommers 2016, 3). Internet on yhdistänyt perinteisiä medioita, kuten lehdistön, radion, television sekä musiikin ja mahdollistanut uudenlaisten medioiden synnyn (Pesonen 2013, 18). Yhteisöllinen media sekä yhteydenpito verkossa on vakiintunut uudeksi sosiaalisen kanssakäymisen muodoksi, jonka päätarkoituksena on reaaliaikainen kommunikointi sekä jakamisen mentaliteetti (Issa & Kommers 2013, 2; Issa, Isaias, & Kommers 2016, 4). Sosiaalisesta mediasta on tullut välttämätön osa päivittäistä elämää (Cao, Cheong & Li 2014, 269).

Erilaiset verkkoaineistot ovat yleistyneet viime aikoina tutkimusprojekteissa. Internet on mahdollistanut uusia tutkimuskohteita ja konteksteja. Tätä selittää internetin yhä tärkeämpi rooli yhteiskunnassa ja sen ubiikkisuus, eli se on kaikkialla läsnä oleva. (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013b, 7–9.) Käsityötiede on saanut uuden ulottuvuuden internetin myötä. Verkossa käsityö elää voimakkaasti tarjoten uusia ja monipuolisia näköaloja tutkimusaiheisiin. Niin harrastuskäsityö kuin ammattikäsityökin on esillä ja helposti saavutettavissa jopa maailmanlaajuisesti. Käsityötieteen tutkimuksessa kaivataan vielä netnograafista tutkimusta. Netnografi pyrkii aineiston tutkinnassa ymmärtämään reaaliaikaisiin yhteisöihin osallistuvien maailmaa ja kulttuurista informaatiota. Yhteisönä voi olla esimerkiksi ryhmä käsitöistä kiinnostuneita ihmisiä, joilla on yhteisiä kiinnostuksen kohteita. (Seitamaa-Hakkarainen & Koskennurmi-Sivonen 2014, 120, 128.)

Hannula (2014) tutki pro gradu -tutkielmassaan yhteisöllisyyden vaikutusta käsityöharrastukseen. Suurin osa ei kokenut yhteisöllisyyttä tärkeäksi ja kertoi tekevänsä

käsitöitä yksin. Kuitenkin 70 % harrastajista käytti sosiaalista mediaa jollain tavalla harrastuksessaan. Sitä ei vain mielletty yhteisöllisyydeksi. Sosiaalista mediaa käytettiin erityisesti inspiraation tai ohjeiden etsimiseen. Harvemmat kertoivat mm. blogissa tai Facebookissa tekemistään tuotteista ja saivat niistä palautetta. Omien ohjeiden jakaminen oli harvinaista. (Hannula 2014, 36–37.) Myös Katajamäki (2020) tutki pro gradu - tutkielmassaan Facebook ompeluryhmistä saatavien asioiden merkitystä omalle käsityöprosessille. Tutkimuksessa ideoiden ja inspiraatioiden löytäminen oli selvästi merkityksellisintä. Merkityksellistä oli myös uuden oppiminen, itsensä kehittäminen, tiedon haku, samanhenkisten ihmisten tapaaminen, tiedon jakaminen ja muiden auttaminen. (Katajamäki 2020, 39.)

Kuuluminen myönteiseen yhteisöön sekä vapaaehtoinen harrastustoiminta ovat osoittautuneet elämää pidentäväksi sosiaalisiksi pääomaksi, sillä ne edistävät ihmisen terveyttä (Hyypä 2005, 17–19). Yhteisöllisyyden luomiseen tarvitaan myös taipumusta toimia yhteisön eduksi näyttämällä ja jakamalla omaa tietotaitoa (Kouhia 2016, 59–60). Verkkoympäristössä kommunikointi saattaa olla osalle harrastajista helpompi tapa kommunikoida kuin kasvokkain kohdaten (Arvaja & Mäkitalo-Siegl 2006, 125–130).

Tutkijoina meitä kiinnostaa miten käsityöntekijät kokevat tämän päivän yhteisöllisyyden, kun vallitsevan COVID-19 pandemian ja sosiaalisten lähikontaktien vähenemisen myötä yhteydenpito on siirtynyt hyvin pitkälti verkossa käytäväksi. Tämän on mahdollistanut teknologian huima kehitys ja myös yhä vanhemmat ikäryhmät ovat päässeet osaksi sosiaalisen median kontakteja. Tämän perusteella haluamme selvittää, minkälainen on tyypillinen jäsen sosiaalisen median käsityöryhmässä, sekä mitä rooleja jäsenellä on käsityöyhteisössä. Lisäksi tarkastelemme ryhmän jäsenten muodostamia käsityön määritelmiä selvittääksemme, onko muodostunut käsitys käsityöstä yhtenäinen yhteisön jäsenillä?

2 Teoreettinen tausta

2.1 Sosiaalinen media

Medialla tarkoitetaan yleensä joukkoviestintää ja joukkoviestimiä, joiden kautta yleisölle välitetään uutisia ja mainoksia. Sosiaalisuus tarkoittaa tässä tapauksessa viestimen eli median yhteisöllisyyttä ja kollektiivista osallisuutta. (Pesonen 2013, 21.) Nämä muodostavat yhdessä sosiaalisen median (Seppänen ja Väliverronen 2017). Sosiaalinen media on nykyisin aikuisille ihmisille pääasiallinen kommunikaation muoto ja sosiaalisten suhteiden ylläpitäjä (Spies Shapiro & Margolin 2014, 1).

Internet-konsepti on kehitetty vuonna 1962. Tarkoituksena oli yhdistää ihmisiä paikallisesti ja kansainvälisesti, jotta he voisivat kommunikoida ja jakaa tietoa. Idea kehittyi ja laajeni entisestään mahdollistaen tutkijoiden tiedon jakamisen sekä kommunikoinnin. Vasta myöhemmin 1990-luvulla internet laajeni kansainvälisesti muidenkin kuin tutkijoiden käyttöön. (Issa, Isaias, & Kommers 2016, 4–5.)

Internet, jota yleisesti kutsutaan verkoksi, on paikka, jossa kulttuurin ja yhteiskunnan muodot rakentuvat. Verkolla on yhä tärkeämpi rooli yhteiskunnassa ja siitä on tullut yhä enemmän ubiikki, eli kaikkialla läsnä oleva. (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013b, 9.) Internet mahdollistaa erilaisten alustojen luomisen, joissa ihmiset voivat kohdata ja kommunikoida keskenään. Niiden avulla voidaan löytää uusia yhteyksiä ja luoda sosiaalisia suhteita. (Kangaspunta 2011, 20.) Internetin yhteisöpalveluista, kuten Facebookista on alettu käyttää ilmaisua sosiaalinen media. Ilmaisuu siirtyi puhekieleen vasta 2000-luvulla, vaikka sen idea on lähtöisin 1990-luvulta. (Seppänen ja Väliverronen 2017, 36.) Internetin ja sosiaalisen median välityksellä käyty keskustelu luetaan nykyisin kasvokkaisen vuorovaikutuksen muotoihin, vaikka sen kautta käydystä viestinnästä eivät kuitenkaan välity läsnäolo ja sosiaaliset vihjeet yhtä vahvasti (Goffman 1983, 1–17).

Sosiaalisen median sivusto on reaaliaikainen sivu, jonka käyttäjät tuottavat sen sisältöä yksin tai yhdessä (Aydin 2012, 1093; Seppänen & Väliverronen 2017, 36). Sen tarkoituksena on muodostaa ja reflektoida sosiaalisia suhteita yhteiseen mielenkiinnonkohteeseen pohjautuen (Aydin 2012, 1093). Sosiaalisen median eri sivut ovat helppokäyttöisiä ja antavat käyttäjälle mahdollisuuden vaikuttaa siihen, kenen

kanssa haluaa jakaa omia tietojaan. Tällä hetkellä sosiaalisen median applikaatiot eli sovellukset ovat kansainvälisesti nousevassa suosiossa. Esimerkiksi Myspace, Facebook, YouTube, Twitter, blogit ja podcastit mahdollistavat vuorovaikutuksen, tutkimisen, ideoiden jakamisen ja keskustelun eri aihealueista. (Issa 2016, 19.) Tässä käsillä olevassa tutkimuksessa syvennytään sosiaalisen median sovellukseen, Facebookiin ja siellä tapahtuvaan toimintaan.

2.2 Facebook osana sosiaalista mediaa

Aydin (2012) on tarkastellut Facebook alustaa ja sen eri toimintoja. Hänen mukaansa Facebook on suosittu yhteisöpalvelu, joka on nopeasti noussut myös uudeksi oppimisympäristöksi. Facebook mahdollistaa 13-vuotta täyttäneiden henkilöiden luoda ja päivittää henkilökohtaisia profiileja, lisätä kavereita, vaihtaa viestejä ja keskustella reaaliajassa. Se mahdollistaa myös pienempien ryhmien luomisen esimerkiksi yhteisen harrastuksen tai ammatin mukaan. Aydin on tutkinut Facebookin kuutta eri osa-aluetta. Alueita ovat Facebook käyttäjät, syyt miksi ihmiset käyttävät sivustoa, sivuston haitalliset vaikutukset, Facebook oppimisympäristönä, Facebookin vaikutus kulttuuriin sekä kieleen ja Facebookin ja eri aihealueiden väliset suhteet. Suurin syy Facebookin käyttämiselle on yhteydenpito ja kommunikointi. Facebookissa yhteisöön kuulumisen huonoina puolina saattaa olla jäsenten epäasiallinen käytös, väärinkäytös sekä nettikiusaaminen. Facebook on silti hyvä alusta oppimiselle. (Aydin 2012, 1093–1101.) Sosiaalinen media mahdollistaa yksilöiden osallistumisen käytännön yhteisöihin maailmanlaajuisesti (Gilbert 2016, 1214–1215).

Facebookissa on erilaisia ominaisuuksia, jotka pyrkivät jäljittelemään kasvokkaisen viestinnän piirteitä. Näitä ovat esimerkiksi tykkääminen ja reagoiminen toisten ihmisten julkaisuihin tai kommentteihin. Digitaaliset ympäristöt, kuten Facebook mahdollistavat toisten ihmisten tekemisen tiiviin ja huomaamattoman seuraamisen, mikä olisi hankalaa ja jopa mahdotonta fyysisissä ympäristöissä. (Ridell 2011, 18.) Sisällön tuottamisen lisäksi käyttäjät voivat saattaa eri sisältöjä muiden käyttäjien tietoisuuteen. Esimerkiksi YouTube videolinkin jakaminen omassa julkaisussa johdattaa muut käyttäjät mielenkiintoisten sisältöjen äärelle. Tätä kutsutaan sosiaalisesti kuratoinniksi. Tämä osoittaa, että käyttäjät eivät ainoastaan tuota sisältöä, vaan myös luovat yhteyksiä eri

sisältöihin ja niiden käyttäjiin. Sosiaalisen median aktiivinen käyttäjä voi siis toimia sisällön tuottajana tai vinkkaajana. (Seppänen & Väliverronen 2017, 38–39.)

Ridell (2011) tutki Facebook yhteisön käyttäjien toimintaa yhteisössä. Suosituimmaksi Facebook-toiminnoksi osoittautui uutissyötteen (News Feed) selaaminen. Tämän lisäksi puolet kyselyyn vastanneista selaili kavereidensa kuvia. Kolmanneksi eniten käyttäjät seurasivat kavereidensa profiileita. Neljänneksi tavallisinta toimintaa sivustolla oli kavereiden kuvista ja julkaisuista tykkääminen. Kavereiden tilapäivityksien kommentoiminen oli toiminnoissa viidenneksi yleisintä. Näiden edellä mainittujen toimintojen lisäksi Ridell (2011) nosti tutkimuksessaan esille tilapäivitysten kirjoittamisen, viestien lähettämisen kavereiden postilaatikkoon sekä syntymäpäivönnittelun toivottamisen Facebook seinälle. Myös reaaliaikainen viestittely, tapahtumatietojen ja -kutsujen seuraaminen ja -kutsuihin vastaaminen oli suosittu toiminto. Kavereiden kuvista tykkääminen ja kommentoiminen olivat melko yleisiä toimintoja. (Ridell 2011, 48.)

Ridellin (2011) tutkimuksen mukaan Facebook -alustalla kuvien katselu oli yleisempää kuin kuvien katselu yleisesti internetistä. Hän jakaakin toiminnot tarkasteltavaksi yleisöys-kanssakäymiseen sekä osallistuminen-tekijyys -akseleille, kuten edellisessä kappaleessa on toiminnot eroteltu. Suosituimmat toiminnot painottuvat akselin yleisövuorovaikutus päähän. Kolme tavallisinta toimintoa Facebookissa ovat yleisön roolissa tapahtuva syötteen lukeminen, kavereiden kuvien katseleminen sekä näiden profiilien seuraaminen. Vuorovaikutuksellista toimintaa ovat muun muassa kavereiden tilapäivitysten tykkääminen, julkaisujen kommentoiminen ja kuvien tykkääminen. Yleisimmistä Facebook toiminnoista ainoastaan omien tilapäivitysten kirjaaminen ei sijoitu suoranaisesti kumpaankaan kategoriaan. Keskeisin piirre Facebook käyttäjien toiminnassa on, että muiden sisältöjen seuraaminen ja niihin reagoiminen on tavallisempaa kuin oman sisällön lisääminen. Keskusteluja käydään harvoin ryhmien sisällä, mikä osoittaa viestinnän ja kanssakäymisen painottuvan oman kaveripiirin sisälle. (Ridell 2011, 49–52.)

Facebook toimii ihmisten välisten yhteyksien uudenaikaisena kanavana ja yhteydenpidon helpottajana. Käyttäjien kokemuksissa Facebookin paras puoli on sen anti ihmisten välisessä viestinnässä: “viestintäyhteyden löytämisessä, avaamisessa ja /tai ylläpitämisessä yksilöiden välillä mutta myös ryhmäpohjaisesti.” (Ridell 2011, 67–68.)

Levinsonin (2010) mukaan Facebook ei ole yhtä tehokas kanava joukkoviestintään kuin Twitter, sillä Facebookissa passiivisten käyttäjien määrä on suurempi kuin aktiivisesti julkaisuja tekevien käyttäjien määrä (Levinson 2010, 133–140). Mikäli tutkitaan vain Facebookin sivua ja siellä nähtävää toimintaa, ei voida taltioida pelkkien selaajien ja katsojien toimintaa. Verkkosivuilla on niin sanottuja näkymättömiä yleisöjä, joiden toiminta ja läsnäolo sivustoilla ei jää näkyviin. Tämän vuoksi yleisön kokonaisuus ja olemassaolo voi helposti unohtua. (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013b, 22.) Tässä tutkimuksessa tämä otetaan huomioon tarkastelemalla jäsenten näkyvää ja näkymätöntä toimintaa. Näkymätöntä toimintaa on ryhmän sivun selaaminen ja lukeminen, näkyvää toimintaa taas puolestaan on julkaisuista tai kommentteista tykkääminen, kommenttien kirjoittaminen tai oman julkaisun luominen.

2.3 Sosiaalisen median käyttäjien roolit

Sosiaalisten nettiyhteisöjen sisäisistä rooleista ei ole yhtä ja ainoa, niin sanotusti kansainvälistä määritelmää, sillä termin merkitys on laaja ja määritelmät riippuvat hyvin pitkälti kontekstista (Zygmunt ym. 2020, 6; Forestier, Stavrianou, Velcin & Zighed 2012, 119). Yhden esimerkin mukaan yksilöllä on tietty asema (positio) sosiaalisessa rakenteessa. Asemaan liittyy samanlaisuus, kuten asenteet tai ammattisuuntaus. Toisen määritelmän mukaan sosiaalisessa rakenteessa rooli muodostuu erilaisista oletetuista odotuksista asemaa kohtaan. Kuten esimerkiksi rooli “vanhempi” on yhteydessä oletettuihin odotuksiin vanhemmuudesta. Yhteisö on yksilöiden muodostama verkosto, kun taas sosiaalinen rakenne kuvaa yhteisössä asemien ja roolien välisiä yhteyksiä. (Forestier ym. 2012, 119).

Zygmunt ym. (2020) jakoi sosiaalisen median roolit kolmeen osa-alueeseen, joita ovat aktiivisuus, vaikuttaminen ja yhteistoiminta/yhteisöllisyys. Käyttäjän rooli saattaa muuttua yhteisössä ja roolin muutokseen vaikuttaa aktiivisuuden tai vaikuttamisen lisääntyminen tai vähentyminen. Suurin osa ryhmien jäsenistä on epäaktiivisia käyttäjiä, jotka eivät yritä lisätä oman roolinsa merkitystä ryhmässä. Yksilöt haluavat useammin pitää yllä samaa roolia kuin muuttaa sitä. Tämä osoittaa yksilön vahvaa identifiointia sosiaalisen median rooleista, mikä on havaittavissa myös tosielämässä. Käyttäjät toistavat yleensä samaa kaavaa toiminnassaan sosiaalisen median alustalla. Yksilön rooli muodostuu hänen tavastaan toimia yhteisössä. (Zygmunt ym. 2020, 21.)

Käyttäjien aktiivisuus nähdään usein yhteydessä nähtyyn vaivannäköön suositun aseman saavuttamiseksi. Sosiaalisen median eri kanavissa, kuten blogeissa suosiota pyritään saavuttamaan aktiivisella kirjoittamisella sekä kommentoinnilla. Aktiivisuutta mitataan usein esimerkiksi kävijämäärän ja kommenttien määrän perusteella. (Zygmunt ym. 2020, 5.) Tässä tutkimuksessa aktiivisuudella tarkoitetaan näkyviä toimintoja, eli jäsenten tekemien tykkäysten, reagoitien, kommentointien sekä tehtyjen julkaisujen määrää.

2.4 Käytännön yhteisö

Käytännön yhteisö (communities of practice) on Wengerin (1998) luoma käsite ihmisten muodostamista ryhmistä. Käsitteestä käytetään suomennoksia “käytännön yhteisö” tai “käytäntöyhteisö” (Hakkarainen 2003, 9). Tässä tutkimuksessa käytetään termiä käytännön yhteisö. Käytännön yhteisöt ovat ryhmiä, joiden jäsenet ovat liittyneet ryhmään vapaaehtoisesti. Ryhmän jäseniä yhdistää yhteinen huoli tai intohimo, josta he jakavat tietoa ja ajatuksiaan toisilleen. (Mercieca 2017, 3.) Jokainen yksilö kuuluu käytännön yhteisöihin, niin kouluissa, töissä, kuin vapaa-ajalla. Käytännön yhteisöjä on kaikkialla. Erilaiset käytännön yhteisöt luovat omat säännöt ja rutiinit sekä muodostavat yhteisiä käytänteitä, tulevaisuuden suunnitelmia sekä jakavat yhteistä historiaa. Käytännön yhteisöt ovat olennainen osa yksilön jokapäiväistä elämää. (Wenger 1998, 6–7.)

Käytännön yhteisöt voivat olla useita vuosisatoja vanhoja, kuten artesaaniyhteisöt, jotka jakavat tietoaan ja taitojaan käsitöistä sukupolvelta toiselle. Näin ollen yhteinen historia voi luoda käytännön yhteisöjä. Käytännön yhteisöt voivat olla erilaisia, mutta silti jakaa joitakin yhteisiä asioita, eli olla osittain päällekkäisiä. Siitä johtuen ne perustavat monitahoisien sosiaalisen näkemyksen jaetuista käytänteistä, rajoista, päällekkäisyyksistä, yhtäläisyyksistä ja kohtaamisista. (Wenger 1998, 86, 118.)

Gilbertin (2016) mukaan sosiaalinen media mahdollistaa yksilöiden osallistumisen globaaleihin käytännön yhteisöihin. Sosiaalinen media toimii hyvänä alustana käytännön yhteisölle ja toimii näin ollen myös oppimisalustana. Hän on tutkinut, miksi yksilöt kuuluvat reaaliaikaisiin yhteisöihin, miten monipuolista tiedon jakaminen on reaaliaikaisissa yhteisöissä ja mitä oppiminen on sosiaalisissa reaaliaikaisissa yhteisöissä. Käytännön yhteisön muodostuessa reaaliajassa jossain sosiaalisen median

viestintäpalvelimessa sen potentiaali kasvaa yhä monimuotoisempiin ja laajempiin yhteisöihin. Sosiaalista mediaa voidaankin käyttää hyödyksi käytännön yhteisöjen muodostamisessa sekä niiden ylläpidossa. (Gilbert 2016, 1214–1215.) Virtuaaliset tai reaaliaikaiset yhteisöt muodostuvat ihmisistä, jotka jakavat yhteisiä mielenkiinnonkohteita, tavoitteita ja ajavat yhdessä ryhmän etua. Edellä kuvatussa yhteisöstä käytetään myös nimityksiä käytännön yhteisö, virtuaalinen käytännön yhteisö, ammatillinen virtuaaliyhteisö, virtuaalinen oppimisympäristö tai reaaliaikainen tiedonjakoyhteisö. (Fauzi 2019, 367–369.)

2.5 Käsityön tekeminen

Kielitoimisto (2020) määrittelee käsityön olevan ”käsin tai käsityökaluin suoritettava työ.” Puhuttaessa käsitöiden tekemisestä käsityötä ovat esimerkiksi neulominen, virkkaaminen ja ompeleminen. Käsityö sanan monikko käsityöt viittaa peruskoulun oppiaineeseen, johon kuuluu tekstiilityö ja tekninen työ. Käsityö voi myös olla jokin käsin tehty tuote, varsinkin ommeltu tai neulottu työ tai muu vastaava. (Kielitoimisto 2020.)

Käsityöksi luokitellaan tyypillisesti ihmisen tekemät esineet, joiden valmistusmateriaalit ovat peräisin luonnosta, kuten kasvi- ja eläinperäiset materiaalit. Käsityönä tehtävät tuotteet ovat joko tarve- tai koriste-esineitä. (Kokko & Dillion 2010, 488.) Varsinainen tuote ei ole aina olennaista, vaan pelkkä tekeminenkin voi tuottaa tekijälleen mielihyvää ja onnistumisen kokemuksia. Tekemisen mahdollisuus, kokeilu ja tutkiminen tuovat iloa. (Karppinen 2009, 56–57.)

Adamsonin (2007) mukaan käsityö mielletään yleisesti tiettyjen materiaalien työstämiseksi prosessin kautta. Karkeasti luokiteltuna materiaaleja muokkaavia työstötapoja ovat keramiikka, lasityöt, metallityöt, puutyöt ja erilaiset tekstiilityön tekniikat ja materiaalit. Käsityö on maalaisjärjellä selitettävä termi, jonka suurin osa ihmisistä luulee ymmärtävänsä. Selitys ei ole aina yhtä yksiselitteinen kuin on luultu. (Adamson 2007, 1.)

Käsityöt ovat olleet aina osa ihmisenä olemista, minkä vuoksi käsitöitä voidaan pitää luontaisena ihmisyyden osana (Adamson 2013, XIII). Käsin tekeminen on ollut ihmiselle inhimillinen tapa toimia ihmishistorian alusta alkaen. Sen säilyminen ihmiselle tärkeänä tuottamistapana läpi kaikkien esihistoriallisten ja historiallisten vuosisatojen,

kehityksenkin uhatessa syrjäyttää sitä, kertoo käsin tekemisen merkityksellisyydestä. Käsityö on osoitettu moneen kertaan olevan liian työlästä, hidasta ja kallista, mutta siitä huolimatta sitä tehdään edelleen ja se on voimissaan. Tähän selityksenä on käsityöhön liittyvät arvot ja merkitykset, jotka antavat elämälle tarkoituksen ja tekijällensä voimaa. Tämä saa yhä uudet sukupolvet tekemään asioita käsillään. (Kojonkoski-Rännäli 2014, 10.)

Käsin tekeminen on ruumiillista työtä. Tekijän tekemistä ohjaa herkkä ja monipuolinen kaikilla aisteilla havainnoiminen ja hänen tekemisensä toteutuu ruumiin liikkeiden varassa. Tekemisen ja sen myötä valmistuvan tuotteen ydin on havaitsevassa ja liikkuvassa ruumiissa. (Kojonkoski-Rännäli 2014, 11.) Tekemällä oppiminen (Embodied learning) perustuu ruumiin ja mielen erottamattomaan yhteyteen. Se ei ole automaattista, vaan vaatii tiedostamista ja huomiointia. (Juntunen 2020, 4.)

Kouhia (2016) määrittelee käsityön toiminnaksi, jossa ihminen työstää materiaalia omin käsin. Lopputulos on laadukas. Perinteisesti sitä on pidetty itsensä toteuttamisena, jossa tekijä määrittelee tekniikan, suunnittelee ja valmistaa hyvin tehdyn tuotteen. Nykyisinkin käsityötä pidetään kykynä tehdä jotain omin käsin, vaikkakin siitä on edelleen ristiriitaisia tulkintoja. Viime aikoina käsityötä on luonnehdittu ennemminkin älylliseksi toiminnaksi, jossa kiteytyy aitous, omaperäisyys ja kotimainen nostalgia. Käsityön merkitykset ulottuvat monenlaisiin henkilökohtaisiin kokemuksiin, arvoihin ja asenteisiin, jotka kuvaavat käsityötä elämäntavaksi, intohimoksi, kulttuurirituaaleiksi, joita ilmenee kotona ja työssä. (Kouhia 2016, 7–8, 54.)

Käsitöiden tekeminen palkitsee tekijää niin sisäisesti kuin ulkoisestikin. Tekijän taidot kehittyvät, hän pääsee toteuttamaan itseään ja saa niistä usein aineellista hyötyä. Käsitöiden onnistunut tekeminen palkitsee tekijäänsä niin syvästi, että syntyy halu tehdä uudelleen jotain samankaltaista. Työt kuvastavat tekijää itseään, mitkä rakentavat hänen minäkuvaansa käsitöiden tekijänä. (Pöllänen 2005, 67–68.) Myös Luutosen (2005) mukaan käsitöiden tekeminen on merkityksellistä ja siitä muodostuu osa tekijänsä persoonallisuutta. Sen avulla hän pääsee toteuttamaan itseään ja vahvistamaan identiteettiään. Käsityöt antavat tilan olla omien ajatustensa kanssa. Ne tarjoavat iloa, työtä, lepoa ja ponnistelua ja niiden kautta pyritään fyysiseen hyvinvointiin. (Luutonen 2005, 182.)

Heikkisen (2005) mukaan käsityö on vahvasti sukupuolittunutta, jopa niin, että se on luonnollista. Tällä hän viittaa 30 vuotta sitten olleeseen Nykysuomen sanakirjan (1990) määritelmään, jossa käsityön määritellään olevan ”1) käsin tai käsissä pidettävien työkaluin suoritettu tuote; 2) käsin tehdyn työn tuote, varsinkin naisten tekemä (ompelus, neule, virkkaus, kudin, ynnä muuta sellaista); 3) monikossa koulun oppiaine.” Tässä määritelmässä käsityö on assosioitunut naisten tekemäksi. (Heikkinen 2005, 31–32.)

Käsityö harrastuksen muotona ei ole menettänyt merkitystään, vaan se elää ja saa uusia toimintamuotoja. Käsityön voimana voidaan pitää tulevaisuudessakin sen tekijälleen tarjoamaa juuri hänelle sopivassa muodossa olevaa iloista stressiä ja mukaansa tempaavaa flow-kokemusta mahdollistaen samalla tilaisuuden nähdä elämää jatkumona. (Pöllänen 2005, 76.)

2.6 Käsityöntekijöiden yhteisöllisyys

Ryhmämuodostelmien yleisnimityksenä käytetään Lehtosen (1990, 15) mukaan yleisesti yhteisö -käsitettä. Historian saatossa ihmisten välinen yhteisöllisyys on muuttunut ja muovautunut. Ihmisiä on yhdistänyt perhe, suku sekä ammattiyhteisöt kuten killat. Kaupunkien markkinat toimivat julkisen viestinnän paikkana. Modernisaation myötä joukkoviestintä kehittyi, mutta fyysiset tapaamiset vähenivät. Edelleen kehityksen edetessä yhteisöllisyyden käsite laajeni. Internetin käyttöönoton jälkeen ryhdyttiin puhumaan väljistä virtuaalisista yhteisöistä. (Kangaspunta 2011, 15.) Tänä päivänä yhteisöt nähdään usein yhteiskunnan sisäisinä asemina, jotka perustuvat kirjoittamattomiin sääntöihin (Delanty 2003, 7).

Yhteisön koko ja alue voivat vaihdella. Vuorovaikutusmuodot voivat olla fyysisiä, kuvitteellisia tai todellisia ihmisjoukkoja. Yhteisöllisyys perustuu johonkin yhteiseen jaettuun tekijään, kuten alueeseen, ikään, uskontoon, sukulaisuuteen tai harrastukseen. (Lehtonen 1990, 15.) Yhteisöllisen suhteen tunnusmerkkeinä on Kurjen (2000, 130) mukaan solidaarisuus, uudistuminen ja avoimuus sekä samalla pysyvyys ja integraatio. Yhteisöllisessä suhteessa elämisen ja jakamisen muoto on yhteinen yksilöiden keskuudessa. (Kurki 2000, 130.) Kuuluminen myönteiseen yhteisöön sekä vapaaehtoinen harrastustoiminta ovat osoittautuneet elämää pidentäväksi sosiaalisiksi pääomaksi, sillä

ne edistävät ihmisen terveyttä. Yhteisöllisyys on sosiaalista pääomaa, jota yksilö ei voi yksin saavuttaa. (Hyyppä 2005, 17–19.)

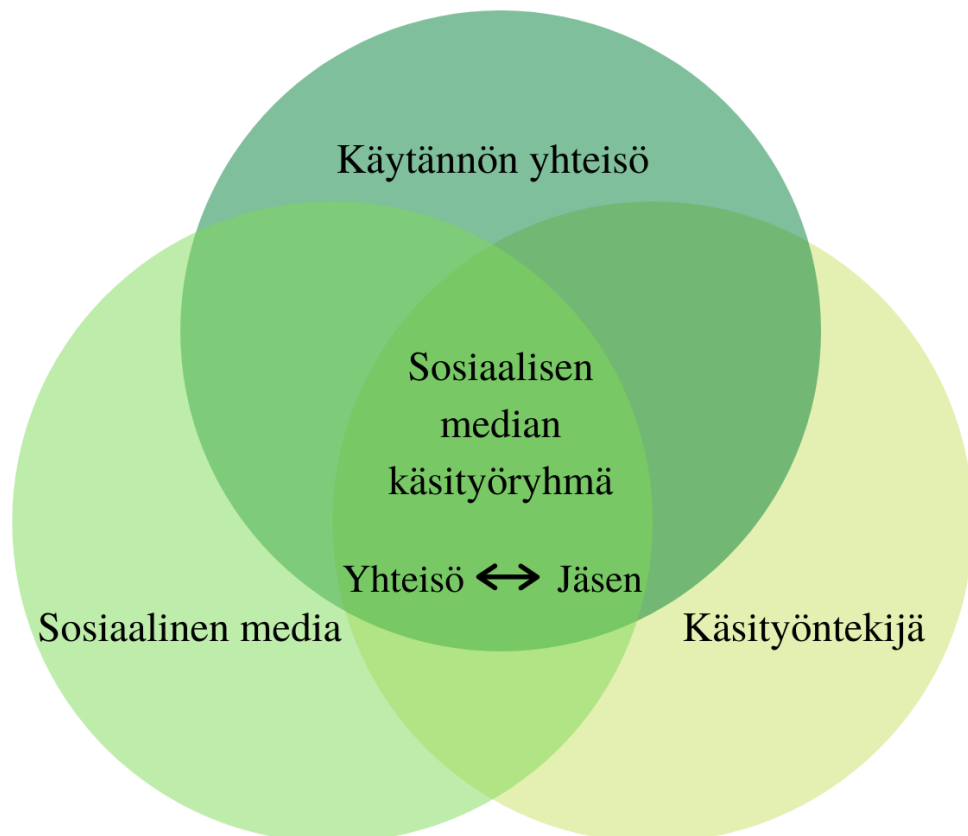
Käsityöharrastuksessa yhteisöllisyys koetaan helpoksi, sillä yhdistävä tekijä tarjoaa läheisen, mutta silti neutraalin maaperän jakamaan ja paljastamaan jotain itsestä materiaalisen ilmaisun kautta. Käsityön kautta saadaan väylä henkilökohtaiseen puheenaiheeseen, joka ei ole kuitenkaan liian yksityinen aiheuttaakseen hämmennystä tai epämukavuutta tekijässä. (Kouhia 2016 59–60; Pöllänen 2005, 68) Positiivinen palaute omasta työstä lisää itsetuntoa. Valmiit työt ja niiden valmistumisesta kertominen ovat ylpeyden aihe ja ne koetaan kuvaksi tekijästään. Tämä kehittää kokemuksellista minäkuvaa ja tässä yhteydessä käsityöllistä minäkuvaa. (Pöllänen 2005, 68.) Puheen lisäksi yhteisöllisyyden luomiseen tarvitaan myös taipumusta toimia yhteisön eduksi näyttämällä ja jakamalla omaa tietotaitoa. Käsityöryhmässä voi toimia vapaasti, tehdä käsitöitään rennosti ja jakaa vastuuta. Käsitöiden valmistaminen yhdessä vahvistaa koettua yhteenkuuluvuutta ja sitoutumista yhteisöön. (Kouhia 2016, 59–60.)

Gibsonin (2019, 28) mukaan aikuisten oppiminen on elämäkeskeistä ja kokemuksellista, jolloin oppimismotivaatio on enemmän sisäistä kuin ulkoista ja se syntyy halusta tulla hyväksytyksi jäseneksi käytännön yhteisöön. Wengerin (1998) mukaan ihminen oppii tekemisen kautta, kun hän ratkaisee ongelmaa osana yhteisöä kommunikoiden muiden yhteisön jäsenten kanssa.

Verkkoympäristössä kommunikointi saattaa olla osalle harrastajista helpompi tapa kommunikoida kuin kasvokkain kohdaten. Keskustelu on usein myös enemmän anonyymiä verkkoympäristössä. Yhteisöllinen tiedonrakentaminen on tilanteisiin sidonnaista ja merkityksellistä siihen osallistuville. Yhteisöllisessä tiedonrakentamisessa keskustelu etenee tarkentamalla keskustelijoiden kannanottoja, neuvottelemalla ja tuomalla esiin yksilöiden omia mielipiteitä keskusteltavasta asiasta. Keskustelu muodostaa yhteisesti rakennettua uutta tietoa ja ymmärrystä. (Arvaja & Mäkitalo-Siegl 2006, 125–130.)

2.7 Tutkimuksen viitekehysmalli

Tutkimuksen viitekehyksessä (KUVIO 1) kuvataan sosiaalisen median, käytännön yhteisön sekä käsityöntekijän linkittymistä toisiinsa. Tarkasteltava sosiaalisen median käsityöryhmä sijoittuu näiden kolmen käsitteen keskelle. Kyseinen ryhmä on Facebookissa ja sen sisältö on nähtävissä vain sen jäsenille, joita oli tutkimusaineistoa kerättäessä (touko- ja kesäkuu 2020) hieman alle 60 000. Jäseneksi pääsee, kun ryhmän ylläpitäjät hyväksyvät liittymispyynnön. Käsityöryhmässä yksittäinen käsityöntekijä on osa sosiaalisen median käytännön yhteisöä. Kuviossa 1 yhteisön ja jäsenen välinen nuoli kuvaa ryhmän sisällä tapahtuvaa molemminpuolista vuorovaikutusta. Tämä tutkimus sijoittuu viitekehysten keskipisteeseen eli sosiaalisen median käsityöryhmään. Tarkoituksena on selvittää, minkälainen on tyypillinen jäsen sosiaalisen median käsityöryhmässä, sekä mitä rooleja jäsenellä on käsityöyhteisössä. Lisäksi tarkastellaan ryhmän jäsenten muodostamia käsityön määritelmiä.

KUVIO 1. Tutkimuksen viitekehysmalli. Sosiaalinen media, käytännön yhteisö ja käsityöntekijä yhdistyvät sosiaalisen median käsityöryhmässä, jossa yhteisö ja jäsen ovat keskenään vuorovaikutuksessa.

Viitekehysmallissa pyritään kuvaamaan tutkimukselle keskeisten asioiden välisiä vuorovaikutussuhteita aiemman tiedon pohjalta. Aiempien tutkimuksien mukaan teknologia on mahdollistanut ihmisten verkostoitumisen, kommunikoinnin ja yhteistyön niin paikallisesti kuin globaalistikin (Issa, Isaias, & Kommers 2016, 3). Tämän myötä muodostunut sosiaalinen media mahdollistaa yksilöiden osallistumisen globaaleihin käytännön yhteisöihin. Yksilön rooli muodostuu hänen tavastaan toimia yhteisössä (Gilbert 2016, 1214–1215). Rooleja ovat aktiivisuus, vaikuttaminen ja yhteisöllisyys. (Zygmunt ym. 2020, 21).

Tässä tutkimuksessa aktiivisuudella ryhmässä tarkoitetaan näkyviä toimintoja, eli jäsenten tekemien tykkäysten, reagoitien, kommentointien sekä tehtyjen julkaisujen määrää. Jäsenen vaikuttaminen koostuu oman tiedon jakamisesta ja muiden kanssa tehdystä kommunikoinnista. Yhteisöllisyys perustuu johonkin yhteiseen jaettuun tekijään (Lehtonen 1990, 15), joka on tässä tutkimuksessa sosiaalisen median käsityöryhmän jäsenyys ja käsitöiden tekeminen. Käsityöharrastuksessa yhteisöllisyys koetaan helpoksi, sillä yhdistävä tekijä tarjoaa läheisen, mutta silti neutraalin maaperän jakamaan ja paljastamaan jotain itsestä materiaalisen ilmaisun kautta (Kouhia 2016, 59–60). Verkkoympäristössä kommunikointi saattaa olla osalle harrastajista helpompi tapa kommunikoida kuin kasvokkain kohdaten (Arvaja & Mäkitalo-Siegl 2006, 125–130).

3 Tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, minkälainen on tyypillinen jäsen sosiaalisen median käsityöryhmässä, sekä mitä rooleja jäsenellä on käsityöyhteisössä. Lisäksi tarkastellaan ryhmän jäsenten muodostamia käsityön määritelmiä. Näiden tutkimuskysymysten perusteena ovat olleet Laaksosen ym. (2013b) kuvaamat näkyvät ja näkymättömät yleisöt ja Zygmuntin (2020) kuvaama sosiaalisen median roolitus. Näitä asioita selvitetään tarkastelemalla jäsenen aktiivisuuteen ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä. Samalla tarkastellaan jäsenten muodostamia käsityksiä käsityön määritelmästä. Tutkimuksen tavoitteet ilmaistaan tutkimuskysymyksinä (Puusa & Juuti 2020a, 12) yhden pääkysymyksen sekä kahdella sitä täydentävän alakysymyksen avulla. Tutkimuskysymys ja alakysymykset pyrkivät kuvailemaan ongelmaa (Soininen & Merisuo-Storm 2009, 74–75).

Tutkimuskysymys:

Minkälainen on tyypillinen jäsen sosiaalisen median käsityöyhteisössä?

Alakysymykset:

Mitä rooleja sosiaalisen median jäsenellä on käsityöyhteisössä?

Miten yhteisön jäsenet määrittelevät käsityön?

Tutkimuskysymykset pyrkivät kuvailemaan ja ymmärtämään ihmisen toimintaa (Tuomi & Sarajärvi 2018, 33–34). Tutkimuksen pääkysymys pyrkii selvittämään, minkälainen on tutkittavan käsityöyhteisön tyypillinen jäsen. Alakysymykset täydentävät pääkysymystä. Ensimmäisen alakysymyksen avulla pyritään selvittämään, mitä erilaisia rooleja yhteisön sisällä on, sekä mitkä niistä ovat tyypillisimpiä. Toinen alakysymys pyrkii selvittämään, onko yhteisön jäsenten määritelmä käsityöstä yhtenevä.

Aineiston keruu toteutettiin monimenetelmätutkimuksena sähköisen kyselylomakkeen avulla ja tutkimuskysymyksiin pyrittiin vastaamaan saadun aineiston pohjalta. Aineiston analysointiin käytettiin sekä laadullisen että määrällisen analyysin keinoja. Tämä tutkimus kohdistuu juuri nimenomaiseen käsityöstä kiinnostuvien ihmisten

muodostamaan käsityöyhteisöön, joka toimii suljetulla Facebook -alustalla. Aiempiin tutkimuksiin nähden tällä tutkimuksella pyritään siis selvittämään, minkälainen on juuri kyseisen käsityöryhmän tyypillinen jäsen, sekä mitä rooleja jäsenellä on käsityöyhteisössä. Lisäksi tarkastellaan ryhmän jäsenten muodostamia käsityön määritelmiä.

4 Tutkimuksen toteuttaminen

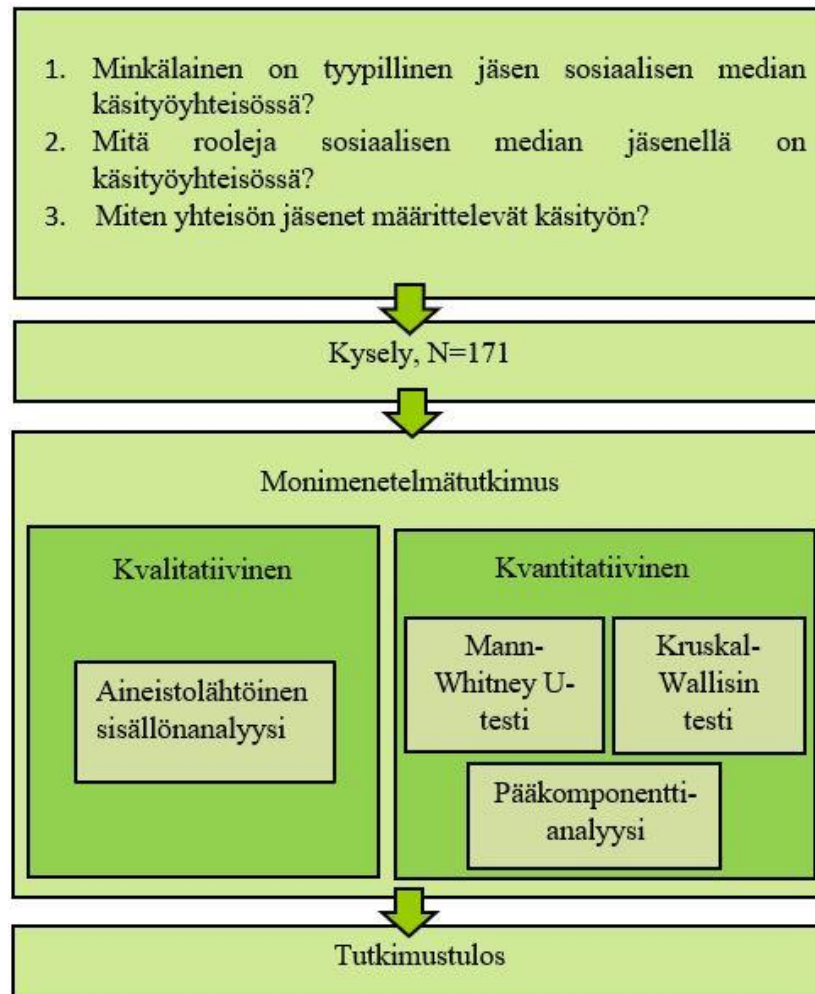
Tutkimus toteutettiin tapaustutkimuksena (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 134–135). Tutkimuksen kohteena oli sosiaalisessa mediassa oleva käsityöryhmä, jonka jäsenet muodostavat yhteisön. Yhteisöä yhdistää yhteinen mielenkiinnon kohde käsityöt. Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella, jossa oli sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Aineiston keruu noudattaa siis sekä kvalitatiivisen että kvantitatiivisen tutkimuksen piirteitä. Tätä lähestymistapaa kutsutaan monimenetelmätutkimukseksi (mixed methods research) (Cohen, Manion & Morrison 2007, 96; Hurmerinta & Nummela 2020, 312). Monimenetelmätutkimus mahdollistaa sekä laadullisten että määrällisten tutkimusongelmien asettamisen, jolloin kummastakin menetelmästä voidaan valita juuri kyseiseen tutkimuksen kohteeseen parhaiten sopivat menetelmät (Hesse-Biber 2010, 4; Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 135; Hurmerinta & Nummela 2020, 312; Tuomi & Sarajärvi 2018, 78).

4.1 Tutkimusasetelma

Laadullinen ja määrällinen tutkimus eivät ole toisiaan poissulkevia (Puusa & Juuti 2020c, 75). Kyselylomakkeen kysymykset, jotka ovat suljettuja edustavat kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta. Kvantitatiivisessa analyysissä käytetään lukujen ja niiden välisten tilastollisten yhteyksien argumentteja (Alasuutari 2011, 34). Sen alkujuurit sijoittuvat luonnontieteisiin ja tämän myötä monet tutkimukselliset menetelmät ovat samantapaisia näillä tieteenaloilla. Tässä paradigmassa eli suuntauksessa korostetaan yleispäteviä, syyn ja seurauksen lakeja. Niiden taustalla on niin sanottu realistinen ontologia, jossa todellisuus rakentuu tosiasioista, jotka ovat objektiivisesti todettavissa. Tämä ajattelutapa perustuu filosofiseen suuntaukseen looginen positivismi, joka korostaa kaiken tiedon olevan peräisin suorista aistihavainnoista ja loogisesta päättelystä, joka perustuu näihin saatuihin havaintoihin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 135, 139.)

Kysymykset, jotka ovat vuorostaan avoimia, edustavat kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Laadullisella tutkimuksella pystytään tarkastelemaan näkymättömiä, ihmisen vuorovaikutuksesta syntyviä sekä aikaan ja paikkaan sidottuja ilmiöitä. (Puusa & Juuti 2020b, 62.) Sen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen, johon sisältyy ajatus todellisuuden moninaisuudesta. Tutkimuksessa on kuitenkin huomioitavaa, ettei

todellisuutta voi pirstoa mielivaltaisesti osiin. Siitä on mahdollista löytää monen suuntaisia suhteita tapahtumien muovatessa samanaikaisesti toinen toistaan. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti kohdetta. Tulokseksi voidaan saada vain ehdollisia selityksiä, jotka ovat johonkin aikaan tai paikkaan rajoittuvia. Yleisesti todetaan pyrkimyksenä olevan pikemminkin löytää tai paljastaa tosiasioita kuin todentaa jo olemassa olevia väittämiä totuudesta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161.)

KUVIO 2. Tutkimusasetelma

Tutkimusasetelma on kuvattu kuviossa 2. Tutkimuskysymyksistä on johdettu kyselylomake, johon saatiin 171 vastausta. Vastauksia analysoitiin sekä kvantitatiivisin että kvalitatiivisin menetelmin, riippuen vastauksen muodosta. Kvantitatiivisista tutkimusmenetelmistä tutkimuksessa käytettiin aineiston analysointiin Mann Whitney U-testiä sekä Kruskal Wallisin testiä. Lisäksi hyödynnettiin pääkomponenttianalyysiä summamuuttujien muodostamisessa. Tutkimuksen tuloksia on kuvattu tarkemmin kappaleessa 5.

4.2 Tutkimuksen kohdejoukko ja konteksti

Tutkimuksen perusjoukkona toimii sosiaalisen median käsityöryhmän jäsenet. Tutkittava käytännön yhteisö on suljettu Facebook-ryhmä, jossa on hieman alle 60 000 jäsentä. Kyseinen ryhmä on ollut aktiivinen vuoden 2012 helmikuusta alkaen.

Kyseessä on itsevalikoitunut verkkokyselytutkimus, jossa vastaajia ei ole poimittu otantamenetelmällä, vaan vastaajat valikoituivat kyselyyn mainonnan tai oman mielenkiintonsa seurauksena (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013a, 361). Tutkimus on poikittaistutkimus eli se on tehty poikkileikkausaineistolla, jolloin aineisto on kerätty tiettyinä ajankohtana useilta vastaajilta (Vastamäki 2015, 121). Saadulla aineistolla kuvataan sosiaalisen median luomaa ilmiötä.

4.3 Tutkimusaineisto ja sen keruu

Aineiston hankinta suoritettiin toukokuun ja kesäkuun aikana, vuonna 2020 (25.5.2020 - 23.6.2020) sähköisellä kyselylomakkeella. Kysely osoitettiin Facebook alustan suljetun käsityöryhmän jäsenille. Lupa kyselyn julkaisuun ryhmässä pyydettiin ryhmän ylläpitäjiltä. Vastausprosentin parantamiseksi (Valli 2010, 28) kysely toteutettiin sähköisellä lomakkeella. Laaksonen, Matikaisen ja Tikan (2013) mukaan verkkokyselyillä on parempi vastausprosentti esimerkiksi postikyselyihin verrattuna. Sitä selittää niiden helppous, nopeus ja visuaalisuus, jota tietotekniikka tuo tullessaan. Vastaajat voivat täyttää kyselyä äylaitteellaan missä ja milloin vain. (Valli & Perkkilä 2015, 109–110.)

Kyselylomake (ks. LIITE 2) laadittiin Webropol 3.0 -sovelluksella. Kyselylomake muodostui avoimista, monivalinta- ja skaaloihin perustuvista kysymyksistä. Valmiiksi laadittujen monivalintakysymysten lisäksi esitetyt avoimet kysymykset mahdollistavat vastaajien uusien näkökulmien huomioinnin (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 198–200). Kysely sisälsi 32 kysymystä, jotka johdettiin taustateorian ja ryhmän julkaisuista tehdyn sisällönanalyysin pohjalta. Kysymykset koostuivat taustamuuttujista, ryhmän toimintaan ja kokemuksiin liittyvistä muuttujista sekä käsityötaustaa kuvaavista muuttujista. Taustamuuttujina olivat ryhmään kuuluminen, sukupuoli ja ikä kymmenhaarukalla. Ryhmään liittyvää toimintaa ja kokemusta kartoitti 12

vaihtoehtomuuttujaa ja 14 Likert asteikollista muuttujaa. Jäsenen käsityötaustasta keräsi tietoa 11 vaihtoehtomuuttujaa, kaksi Likert muuttujaa ja kaksi avointa kysymystä. Likert-asteikollisissa kysymyksissä tässä tutkimuksessa käytettiin 5- portaisia nousevia ja laskevia skaaloja. Parittomuuden ideana on taata vastaajalle mahdollisuus olla ottamatta kantaa asiaan, jolloin hän voi vastata keskimmäisen vaihtoehdon “en osaa sanoa” (Valli, 2010, s. 118). Likert-asteikot 1-5 olivat: *1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=ei samaa eikä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä ja 5=täysin samaa mieltä.* Lomakkeella oli yksi kontrollimuuttujapari (ks. LIITE 2 K16). Lomakkeen lopun jäädyttelyvaiheen avoimessa kysymyksessä (Valli 2010, 103–105) vastaaja sai halutessaan antaa palautetta kyselyyn liittyen.

Kysely esitettiin ennen julkaisua viidellätoista henkilöllä ja sitä muokattiin saatujen palautteiden perusteella. Tämän jälkeen kysely toimitettiin tarkasteltavaksi tilastoasiantuntijalle, joka ei havainnut puutteita. Lomakkeen laatimisessa otettiin huomioon erilaiset älylaitteet, joilla vastaajat täyttävät lomaketta. Vallin ja Perkkilän (2015, 109–110) ohjeistusta noudattaen kysely pyrittiin luomaan eri laitteilla käytettäessä visuaalisesti mielekkääksi.

Valmis kysely julkaistiin saateviestin ja kuvan kera (ks. LIITE 1) Facebookin käsityöryhmässä ensimmäisen kerran 25.5.2020. Saatteella pyrittiin motivoimaan (Heikkilä 2010, 61) ryhmän jäseniä vastaamaan kysymyksiin ja kuvattiin lyhyesti tutkimuksen aihe. Saatteesta kävi myös ilmi, ettei vastaajan lomaketta ja henkilöllisyyttä voida missään vaiheessa yhdistää toisiinsa. Kyselyyn vastaaminen tapahtui anonyymisti. Anonymisointi eli tunnisteiden poistaminen tutkimusaineistosta liittyy vahvasti tunnistettavuuteen (Kuula 2011, 200). Tunnistamattomuuden katsotaan lisäävän tutkittavien osallistumista sekä lisäävän vastauksissa rehellisyyttä ja todenmukaisuutta (Dench, Iphofen & Huws 2004, 72). Saatteeseen lisättiin keväinen kuva, jotta julkaisu erottuisi ryhmän seinältä paremmin.

Ensimmäisen kahden viikon aikana vastauksia saatiin niukasti (N=30), vaikka julkaisun näkyvyyttä pyrittiin tehostamaan kommentoimalla julkaisua neutraalisti. Siitä huolimatta julkaisu hukkui alustalla muiden postausten joukkoon. Tämän jälkeen tehtiin aina uusi julkaisu kyselyyn, kolme kertaa viikossa, seuraavan kahden viikon ajan. Uusilla julkaisuilla tavoitettiin kymmeniä uusia vastaajia julkaisua kohden. Mahdollisimman edustava otos saadaan tavoittamalla mahdollisimman moni perusjoukon jäsenistä

(Heikkilä 2010, 69). Kyselyyn saatiin 182 vastausta. Vastajista 11 ei kuulunut kyseiseen Facebook -ryhmään, jolloin tarkasteltiin tarkemmin 171 vastausta (N=171). Perusjoukon hieman alle 60 000:sta jäsenestä vastasi 171 henkilöä, jolloin vastausprosentiksi muodostui 0,3 %.

4.4 Aineiston analysointi

Kvalitatiivisen aineiston analysoinnin perustana tässä tutkimuksessa käytetään sisällönanalyysiä. Sisällönanalyysimenetelmää voidaan käyttää dokumenttien systemaattiseen ja objektiiviseen analysointiin, jolloin tutkittavasta ilmiöstä pyritään saamaan kuvaus tiivistetyssä ja yleisessä muodossa. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 117). Sisällönanalyysimenetelmistä valittiin aineistolähtöinen menetelmä, jossa aineisto ohjaa analyysin tekoa. Tällöin tutkimuksen avoimista kysymyksistä muodostuvasta aineistosta aineiston käsittelyssä nostetaan esiin sen keskeisimmät asiat riippumatta siitä, mitä ne ovat tai miten ne ilmenevät aiemmissa tutkimuksissa. Tämän mukaan avoimia kysymyksiä käsiteltiin koodaamalla aineisto Excel-taulukkoon niin, että tutkimukselle olennaiset kohdat on kirjoitettu ylös. Koodaamalla jäsenellään vastauksia ja valmistellaan aineisto luokittelu eli teemoittelu vaiheelle. Luokittelu jäsentää aineistoa ja sen avulla voidaan laskea, montako kertaa jokin luokka esiintyy tekstissä. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 92–93.)

Kyselylomakkeen määrällisten kyselyiden analysoinnissa pyrittiin selittävään lähestymistapaan tilastollisen käsittelyn avulla. Tällöin tutkimuksen aineistosta muodostetaan muuttujia, jonka jälkeen aineisto koodataan laaditun muuttujaluokituksen mukaisesti. Koodauksella tarkoitetaan jokaiselle havaintoyksikölle (tapaukselle eli tutkittavalle kohteelle) annettavaa arvoa jokaisella muuttujalla. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 222, 224.)

Saatujen muuttujien mukaan aineisto ryhmitellään ja saadut tulokset esitetään numeerisesti. Tämän jälkeen tuloksista avataan ja selitetään olennaiset asiat sanallisesti tutkimustulokseen liittyen. Sanallisessa ilmaisussa kuvataan muun muassa asioiden välillä vaikuttavia syitä, esitetään mahdollisia kausaalisuhteita ja pyritään osoittamaan esimerkiksi mielipiteiden tai asenteiden eroja ja yhteneväisyyksiä. Tutkimuksen päätavoitteena on löytää lainalaisuudet eli aineistossa ilmenevät säännönmukaisuudet,

jotka selittävät mahdollisesti löydettävät syy–seuraussuhteet. Säännönmukaisuudet kertovat asioiden yhteneväisyyksistä ja todistavat asioiden johtumisia. Ne selittävät havaintoyksiköiden eroja eri muuttujien suhteen. Lainalaisuudet esitetään tuloksissa numeraalisesti. (Vilka 2007, 14, 19, 23.)

Aineisto syötettiin Webropol 3.0 -ohjelmasta SPSS-ohjelmaan ja vastaukset nimettiin kronologisesti numeroilla 1–182. Yksi vastaus merkittiin luvulla 999, sillä jostain syystä kyselylomakkeessa vastauksen valinta oli estetty. Näin virhe suljettiin pois aineistosta. Matriisista poistettiin 11 vastauslomaketta, joissa ensimmäiseen kysymykseen oli vastattu: en kuulu kyseiseen Facebook -ryhmään. Tämän myötä tutkittavaksi perusjoukoksi muodostui 171 jäsentä.

Kvantitatiiviselle aineistolle tehtiin tarvittavat muuttujan arvojen muunnokset. Käänteiset muuttujat, eli kontrollimuuttujat käännettiin samansuuntaisiksi toisen muuttujan kanssa, jotta niistä voi myöhemmin muodostaa summamuuttujan (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 69). Määrällisille muuttujille laskettiin keskiarvot ja muut jakauman tunnusluvut, kuten otannan jakauma. Näitä tarkastelemalla pohdittiin analyysimenetelmiä (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 108). Numeerisista muuttujista lähes puolet oli vinojakauman mukaisia, joten parametriset testit, kuten T-testi suljettiin pois vaihtoehtoista. Tämän sijaan päädyttiin käyttämään T-testin epäparametrinen vastinetta eli Mann-Whitney U-testiä (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 124). Myöhemmin muodostetuista kolmesta summamuuttujista yksi (sosiaaliset tarpeet) oli normaalijakauman mukainen.

Varianssianalyysin kriteerit eivät täyty aineiston kohdalla, sillä määrälliset muuttujat ovat vinojakautuneita. Tutkimuksessa päädyttiin käyttämään tämän testin epäparametrinen vastinetta, eli Kruskal-Wallis testin. Tähtisen, Laakkosen ja Brobergin (2020) mukaan testillä voidaan vertailla kolmen tai useamman ryhmän välisiä eroja. Testi edellyttää, että ryhmät ovat toisistaan riippumattomia sekä muuttujien mittaustason on oltava vähintään järjestysasteikollinen. (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 162.)

Kyselyn muuttujista muodostettiin summamuuttujia SPSS-ohjelman pääkomponenttianalyysin (Rotated Component Matrix) avulla (ks. TAULUKKO 1). Pääkomponenttien muodostaman akseliston kierrolla (rotaatio) voidaan selkeyttää muuttujien faktorirakennetta (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 223). Muuttujien

muodostamasta muuttujajoukosta (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 224) muodostui yksitoista (11) eri muuttujaa kyselylomakkeen väittämälle (ks. LIITE 2, K16) “Arvioi, miten seuraavat väittämät kuvastavat omaa toimintaasi ryhmässä.” Analyysi jakoi muuttujat kolmeen pääkomponenttiin eli summamuuttujaan latauksien perusteella. Tärkeimmät lataukset ovat taulukossa tummennettuina. Summamuuttujat nimettiin seuraavasti: Sosiaaliset tarpeet, Sosiaalinen hyväksyntä sekä Sosiaalinen tuki.

TAULUKKO 1. Pääkomponenttianalyysillä muuttujista muodostetut summamuuttujat sekä yksittäisten summamuuttujien saamat Cronbachin alfan arvot.

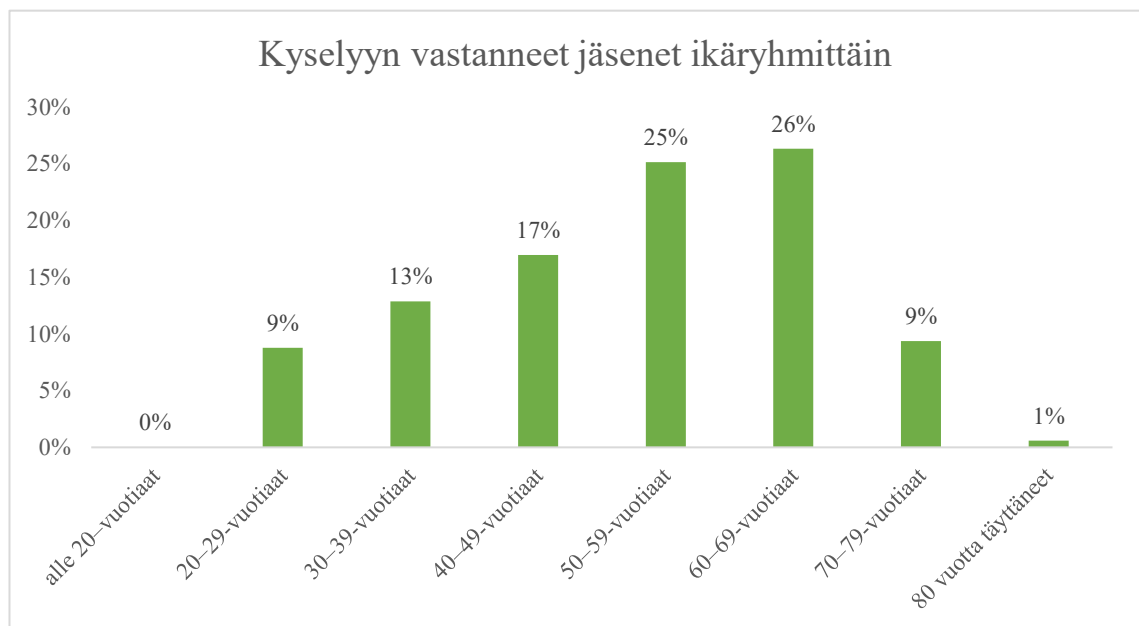
Rotated Component Matrix^a			
	Pääkomponentit		
	1 Sosiaaliset tarpeet	2 Sosiaalinen hyväksyntä	3 Sosiaalinen tuki
Koen tarpeelliseksi julkaista omia töitäni.	,893		
Julkaisen mielelläni omia töitäni ryhmässä.	,807		
Koen tarpeelliseksi julkaista omia töitäni.	,786		
Koen tarpeelliseksi kommentoida ryhmässä.	,571		,365
Kommentoin mielelläni muiden julkaisuja.	,520	,313	,447
Uskallan kommentoida ryhmässä, enkä mieli liikaa mitä muut ajattelevat.		,848	
kommentoin tai teen julkaisuja, sillä en mieli liikaa mitä muut ajattelevat.		,816	
Uskallan julkaista omia töitäni ryhmässä, sillä en mieli liikaa mitä muut ajattelevat.	,344	,751	
Kommentoin vain positiivisessa hengessä.			,773
Olen itse saanut apua ja neuvoja pyydettyä.			,692
Olen auttanut tai neuvonut muita ryhmän jäseniä.	,386		,388

Summamuuttujille tehtiin reliabiliteettianalyysi, josta summamuuttujat saivat seuraavat Cronbachin alfan arvot: Sosiaalinen hyväksyntä 0,802, Sosiaalinen tuki 0,548 sekä Sosiaaliset tarpeet 0,844. Tähtisen, Laakkosen ja Broberg (2020) mukaan reliabiliteettikertoimen suuruudelle ei voida määrittää yhtä raja-arvoa, sillä jo muuttujien lukumäärä vaikuttaa siihen. Itse laadituissa mittareissa voidaan pitää arvojen 0,60 ja 0,85 välimaaston saavuttamista hyvänä. (Tähtinen, Laakkonen ja Broberg 2020, 86.) Sosiaalinen tuki ei saavuttanut aivan tätä lukemaa, mutta muuttujien katsottiin kuvaavan samaa asiaa, joten myös näiden muuttujien muodostama summamuuttuja hyväksyttiin. Kaikkia kolmea summamuuttujaa käytettiin tutkimuksessa.

5 Tulokset

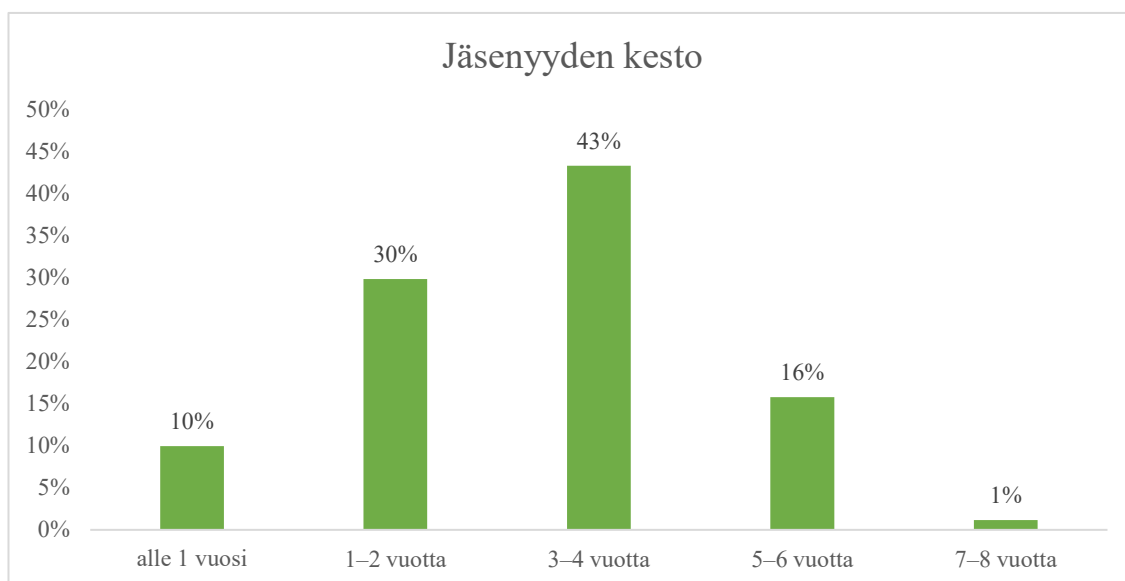
Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella, minkälainen on tyypillinen käyttäjä suljetussa sosiaalisen median käsityöyhteisössä ja mitä rooleja yhteisön jäsenillä on. Lisäksi tutkimuksessa tarkasteltiin, miten jäsenet ymmärtävät ja määrittävät termin käsityö. Kappale 5.1 Taustatietoa jäsenistä ja sen alaluvut kertovat tyypillisestä käyttäjästä käsityöyhteisössä. Kappale 5.2 Jäsenten roolit yhteisössä ja sen alaluvut kertovat rooleista käsityöyhteisön jäsenenä ja kappale 5.3 Käsityön määritelmä avaa jäsenten käsityömääritelmää. Tässä tutkimuksessa prosentuaaliset vastaukset esitetään ykkösten tarkkuudella. Tutkimuksen populaationa toimivat suljetun Facebook käsityöryhmän hieman alle 60 000 jäsentä, joista muodostui 171:n henkilön vastaajaryhmä.

5.1 Taustatietoa jäsenistä

KUVIO 3. Vastaajien ikäjakaumat luokiteltuna kymmenvuosittain

Vastaajat (N=171) luokiteltiin kahdeksaan ikäryhmään. Kuviosta 3 voidaan havaita, että tutkimukseen osallistuneista suurimmat ikäluokat olivat 50–59-vuotiaat ja 60–69-vuotiaat. Seuraavaksi suurimmat ikäryhmät olivat 40–49-vuotiaat ja 30–39-vuotiaat. Vastanneissa ei ollut yhtään alle 20-vuotiasta ja vain yksi 80 vuotta täyttänyt. Vastaajista yhtä miestä sekä sukupuoltaan määrittelemätöntä vastaajaa lukuun ottamatta kaikki muut olivat naisia (99 %, n=169).

KUVIO 4. Vastaajien jäsenyyden kesto luokiteltuna

Facebook -ryhmä on perustettu vuonna 2012. Ryhmien välisiä vertailuja varten vastaajat luokiteltiin viiteen eri luokkaan jäsenyyden keston mukaan (ks. KUVIO 4). Suurin osa vastaajista oli ollut ryhmän jäsenenä 3–4 tai 1–2 vuotta. Vain kaksi vastanneista oli ollut ryhmän jäsenenä yli seitsemän vuotta. Vastaajista joka kymmenes oli ollut ryhmän jäsenenä alle vuoden.

Kaikki kyselyyn vastanneet (100 %, N=171) tekevät vapaa-ajallaan käsitöitä. Reilu puolet (60 %, n=102) tekevät käsitöitä päivittäin, yksikolmasosa (31 %, n=53) viikoittain, 5 prosenttia (n=9) kerran kuussa ja 5 prosenttia (n=7) vähemmän kuin kerran kuussa. Kaikki vastanneet tekevät käsitöitä useammin kuin kerran vuodessa.

5.1.1 Koulutus

Jäseniltä kysyttiin suoritettuja peruskouluaikeisia käsityöopintoja. Kyselyyn vastanneista yli puolet (55 %, n=94) oli suorittanut peruskoulussa valinnaisen käsityökurssin tai -kursseja. Puolestaan vajaa puolet vastanneista (45 %, n=77) ei ollut suorittanut peruskoulussa mitään valinnaista käsityökurssia. Valinnaista käsityötä suorittaneista suurin osa (89 %, n=84) oli suorittanut tekstiilityön kurssin, 15 % (n=14) teknisentyön kurssin ja vain muutama (3 %, n=3) oli suorittanut yhteisen käsityön kurssin. Loput vastanneista (5 %, n=5) valitsivat vastausvaihtoehdoksi kohdan: “Muu, mikä?”. Heistä

kaksi oli käynyt oppikoulun, jossa ei erikseen ollut valinnaisen aineen mahdollisuutta, mutta tytöille kuului käsityö sekä käsityötä tehtiin pidempään kuin peruskoulussa. Lisäksi mainittiin “keramiikka” ja “askartelu ja tekstiilikurssi”. Yksi vastanneista jakoi oman kokemuksensa eriyttämisestä seuraavasti:

”Aikanani ei ollut oheista valikoimaa, mutta intohimoisena tekijänä opettaja antoi minun olla molemmissa luokan ryhmissä mukana ja keksi minulle omia juttuja lisätöiksi.” Vastaja 106

Ryhmän jäseniltä kysyttiin myös ammatillisia käsityötaustoja. Neljäsosa (26 %, n=45) kyselyyn vastanneista oli suorittanut jonkin käsityöalan tutkinnon. Tutkinnon suorittaneista vastaajista neljäsosa (24 %, n=11) oli ompelijoita, heistä viisi pukuompelijoita ja kaksi ompeluartesaaneja. Vastaajista 13 prosenttia (n=6) oli kouluttautunut muun alan artesaaniksi. Vastaajista tekstiili tai muotoilualan artemomeja oli 7 prosenttia (n=3). Neljäsosalla (24 %, n=11) vastaajista oli kasvatusalan tutkinto, heistä yhdeksällä erikoistuminen käsityökasvatukseen ja kahdella luokanopettajanopintoihin sisältyneet käsityöopinnot. Vastaajista 18 % (n=8) oli suorittanut jonkin muun käsityöalan tutkinnon. Näitä olivat kudonta-alan suunnittelija, tekstiilisuunnittelija, neuleen erikoistekniikka, verhoilija, vaatturi/mallimestari, poro- ja lammasnahkatuotteiden kotiteollinen valmistaminen sekä taidetakoja ja penkkipuuseppä. Muita ammatteja olivat hammaslääkäri, kotiteollisuuskoulu ja Ruotsissa suoritettu korkeakoulututkinto.

Kyselyyn vastanneista vain 13 % (n=23) työskenteli kyselyä tehdessä jollakin käsityön alalla. Heistä seitsemän työskenteli omassa yrityksessä, seitsemän opettajana, joista neljä luokanopettajana opettaen käsitöitä ja kolme käsityöopettajana. Vastaajista kuusi työskenteli muussa käsityöammattissa. Näitä olivat mallisuunnittelija/tilaustyöntekijä, käsityö verkkokaupan työntekijä, ompelija, tv- ja elokuvapuvustaja, käsityökerhon pitäjä ja taitokeskuksessa käsityöntekijä. Kolme vastaajista oli jossain muussa ammatissa. Nämä olivat parturi-kampaaja, floristi ja hammashoitaja.

5.1.2 Kiinnostuminen käsitöistä

Jäseniltä kysyttiin, mikä on saanut heidät kiinnostumaan käsitöiden tekemisestä (ks. LIITE 2, K26). Kysymykseen oli vastannut 155 jäsentä, joista yhden vastaus ei liittynyt kysymykseen (n=154). Vastauksista tehtiin sisällönanalyysi koodaamalla vastaukset Excelliin. Näin samaan luokkaan kuuluvat vastaukset saatiin pelkistettyä ja ryhmiteltyä, jolloin niistä voitiin muodostaa teemoja. Alkuun muodostui 39 eri sanaselitettä käsitöistä kiinnostumiselle. Tämän jälkeen selitteitä yhdisteltiin ryhmittäin, jolloin niitä jäi 31 kappaletta. Vastaukset jaettiin seuraaviin teemoihin; läheiset ihmiset tai ulkoinen toimija (17) ja itsestä kumpuavat asiat (15). Teemoittelun avulla voitiin laskea Excel-taulukosta, kuinka monta kertaa sama asia esiintyy tutkittavien kuvauksissa.

Suurin osa vastaajista kertoi saaneen kiinnostuksen käsitöiden tekemisestä läheiseltään. Vastaajista yli puolet (55 %, n=84) kertoi kiinnostuksensa käsitöiden tekemiseen tulevan suvusta. Vastaajista lähes kolmasosa (31 %, n=48) kertoi sen tulevan äidin myötä ja isoäiti mainittiin joka viidennessä (21 %, n=33) vastauksessa. Vastaajista 8 prosenttia (n=12) kokivat sen olevan verenperintöä ja osa ajatteli kiinnostuksen tulevan kotoa (8 %, n=12). Vastaajat mainitsivat läheisistään harvemmin isän (7 %, n=11), tädin (3 %, n=4), suvun (3 %, n=4), papan (2 %, n=3), suvun naiset (1 %, n=2), lapsenlapsen (1 %, n=2), siskon (1 %, n=2), anopin (1 %, n=2) tai ystävän (1 %, n=2). Tytär ja kummitäti mainittiin vastauksissa kerran. Vastaajista 6 prosenttia (n=9) kertoivat kiinnostuksen käsitöihin tulevan jonkin muun ulkoisen toimijan kautta. Näitä olivat koulukäsityö, koulutus, opettaja, käsityökurssi ja ammattilaisen opissa oleminen. Alla vastaajien kokemuksia.

”Isoäitini opetti kutomaan 5-vuotiaana. Oma äiti kutoi, tätini ompeli ja käytti mattopuita. Opettaja kansakoulussa oli ihanan kannustava samoin kansalaiskoulussa.” Vastaaja 5

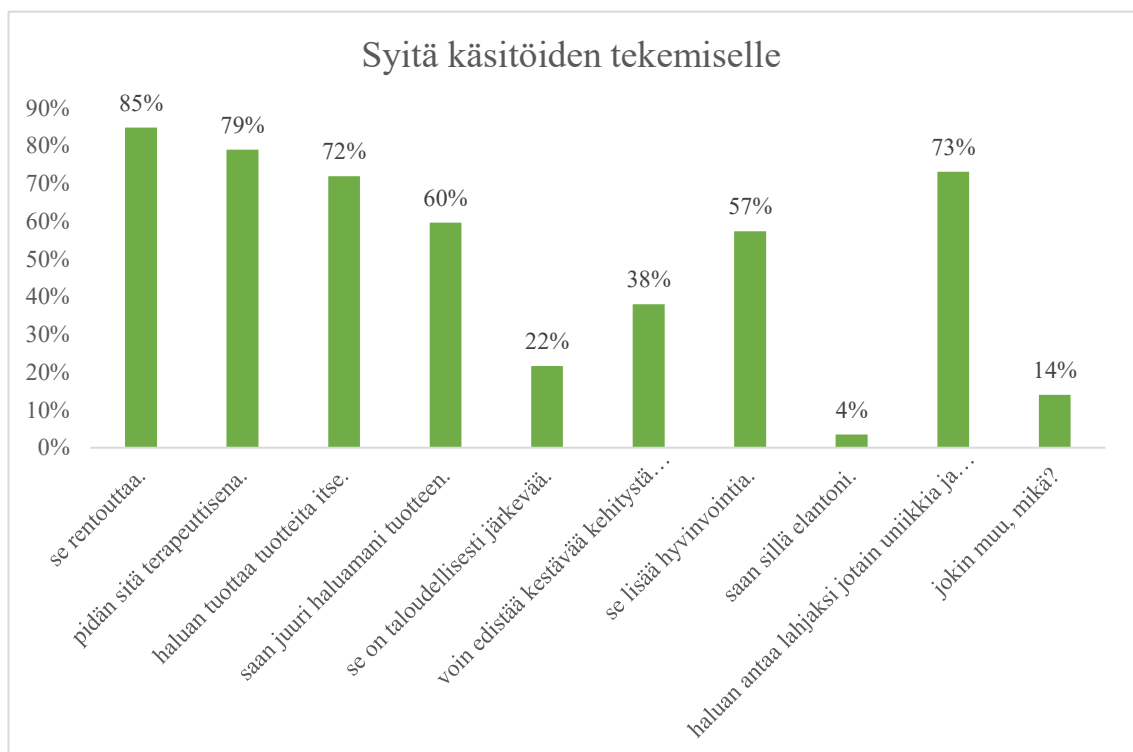
”Mummuni aikanaan jo ennen koulua. Hän oli aina innostunut kaikenlaisista käsitöistä ja se oli yhteinen aihe elämässämme aina.” Vastaaja 47

Itsestä kumpuavaa kiinnostusta käsitöiden tekemiseen selitti 15 eri asiaa. Vastaajista hieman alle viidennes (19 %, n=29) koki sen olevan konkreettinen tekeminen, 15 prosenttia (n=23) käsitöiden tekemisen tuoma mielihyvä ja 15 prosenttia (n=23) koki käsitöiden tekemisen omana juttuna. Tarve ja käyttöön tulevan käsityön tekeminen oli

saanut kiinnostumaan 14 prosenttia (n=22) vastaajista. Käsitöiden rentouttava vaikutus ilmeni 13 prosentissa (n=20) vastauksista ja halu oppia uusia asioita 12 prosentissa (n=19). Harvempi kuin joka kymmenes mainitsi luovuuden (9 %, n=14) ja arvostuksen käsitöitä kohtaan (7 %, n=10). Itseilmaisu (5 %, n=7), läheisten kannustus (4 %, n=6), hyväntekeväisyyteen tekeminen (3 %, n=5) ja iän myötä herännyt kiinnostus (3 %, n=4) nousivat esille kolmesta viiteen prosenttia vastauksista. Vain kaksi vastaajaa mainitsivat seuraavat: väylä tutustua uusiin ihmisiin (1 %, n=2) ja inspiraation saaminen muiden käsitöistä (1 %, n=2). Kaksi vastaajaa ei tiennyt mistä heidän kiinnostuksensa käsitöihin oli peräisin (1 %, n=2). Alla vastaajien selitteitä käsitöistä kiinnostumiselle.

”Sukuvika molemmilta puolilta. Konkreettinen tekeminen on hyvä vastapaino tietokonetyölle, oman käden jälki näkyy heti. Lisäksi uuden oppiminen ja kehityksen seuraaminen on kiehtovaa ja palkitsevaa. Koska teen enimmäkseen tarve-esineitä, niin käyttöönhän työt menevät.” Vastaja 25

”Se, että se on minulle melko helppoa.” Vastaja 131

KUVIO 5. Ryhmän jäsenten perusteluita käsitöiden tekemiselle

Vastaajia pyydettiin valitsemaan omaa käsityön tekemistään parhaiten kuvaavat väittämät, jotka näkyvät kuviosta 5 (ks. myös LIITE 2, K27). Vastanneista jäsenistä 85 % (n=145) tekee käsitöitä koska se rentouttaa tai koska käsitöiden tekeminen on heidän mielestään terapeutista toimintaa (80 %, n=136). Vastaajista 73 prosenttia (n=125) haluaa antaa lahjaksi jotain uniikkia ja ainutlaatuista sekä 72 prosenttia (n=123) haluaa tuottaa tuotteita itse. Vastaajista 60 prosenttia (n=103) sanoo tekevänsä käsitöitä, koska saa siten juuri haluamansa tuotteen ja hieman tätä harvempi (57 %, n=98) kokee käsitöiden tekemisen lisäävän hyvinvointia. Vastaajista 39 % (n=66) tekee käsitöitä, koska voivat edistää kestävästä kehitystä (eettisyys ja ekologisuus). Viidesosa (22 %, n=37) tekee käsitöitä koska pitää sitä taloudellisesti järkevänä. Vain harva (4 %, n=6) tekee käsitöitä, koska saa sillä elantonsa.

Avoimen “Muu, mikä?” vaihtoehdon (ks. KUVIO 5) valitsi 14 % (n=24) vastaajista. Näistä tehtiin aineistolähtöinen sisällönanalyysi Excel-taulukolla. Kolme vastausta oli samoja kuin valmiiksi annetut vaihtoehdot, joten nämä vastaukset yhdistettiin. Uusia esiin nousseita syitä käsitöiden tekemiselle olivat oman kädenjäljen näkeminen, käsitöiden lahjoittaminen hyväntekeväisyyteen, uuden oppiminen, luovuuden käyttäminen sekä itsensä toteuttaminen. Perusteina oli myös onnistumisen tunteiden kokeminen ja jonkin kauniin toteuttaminen. Käsitöitä tekemällä voi saada myös ylimääräisiä tuloja sekä uusia ystäviä eikä tarvitse kokea olevansa toimeton.

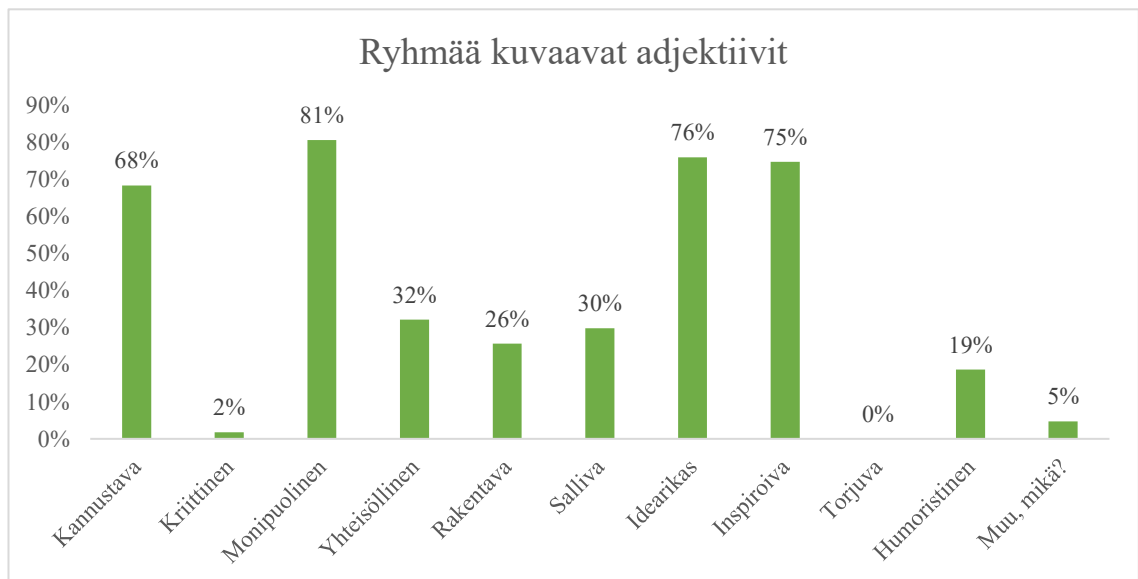
Kyselyyn vastanneet jäsenet (N=171) olivat kartuttaneet käsityötaitojaan niin yhdessä kuin yksin. Jäsenten käsityötaitoja olivat kartuttaneet seuraavat asiat (ks. LIITE 2, K28): itsenäinen tekeminen (87 %, n=148), internet (80 %, n=137) ja kirjallisuus (70 %, n=119). Käsityötaitoja läheisen kanssa oli kartuttanut reilu puolet vastaajista (56 %, n=95). Käsityötaitoja oli harjoiteltu opinnoissa seuraavasti: peruskoulussa, kansakoulussa tai oppikoulussa 76 % (n=130), kansalaisopistossa 49 % (n=83), kansanopistossa 7 % (n=12) ja käsityön ammattitutkinnossa 17 % (n=29). Harrastustoiminnassa käsityötaitoja oli kartuttanut 46 % (n=78) vastaajista. Näiden lisäksi “joku muu, mikä?” vaihtoehdon valitsi 8 % (n=14) vastaajista. Uusina konteksteina mainittiin yliopisto-opinnot (n=4), messut (n=1), käsityön harrastuspiiri (n=1) sekä emäntäkoulu (n=1).

5.1.3 Kokemus ryhmästä

Vastaajia pyydettiin valitsemaan adjektiiveja, jotka heidän mielestään kuvaavat käsityöryhmää (LIITE 1, K18). Vastausvaihtoehtojen määrää ei ollut rajattu. Alla olevat lainaukset ovat jäsenten vastauksia kysymyksen avoimesta tekstikentästä.

”Välillä kommentoijissa "kukkahattutätejä" jotka pahoittavat mielensä käsitöistä. Esimerkiksi lähes aina tissi, pimppi ja kikkeli - huumorikäsitöt aiheuttavat suurta pahennusta. 🤖” Vastaaja 101

”Kiva seurata mitä toiset tekee.välillä tulee paha mieli ku ei kerkee tehdä kaikkee kivaa mitä näkee. Olis kiva tehdä enempi käsitöitä.” Vastaaja 127

KUVIO 6. Jäsenten mielestä ryhmää kuvaavia adjektiiveja

Kuviosta 6 nähdään mitä adjektiiveja jäsenet valitsivat kuvaamaan ryhmää. Vastanneiden jäsenten mielestä parhaiten ryhmää kuvaavia adjektiiveja olivat monipuolinen (81 %), idearikas (76 %), inspiroiva (75 %) ja kannustava (68 %). Noin kolmasosa vastaajista koki ryhmän myös yhteisölliseksi, sallivaksi sekä rakentavaksi. Vastaajista 19 % piti ryhmää myös humoristisena. Vain 2 % vastanneista ryhmän jäsenistä koki ryhmän olevan kriittinen. Annettujen vaihtoehtojen lisäksi vastaajat kuvasivat ryhmää tarpeelliseksi, viihdyttäväksi, taidokkaaksi ja monitahoiseksi. Kyselylomakkeessa oli näiden lisäksi vaihtoehto ”tuomitseva”, joka teknisen ongelman takia ei ollut valittavissa, joten se jätettiin pois kuviosta 6.

5.2 Jäsenten roolit yhteisössä

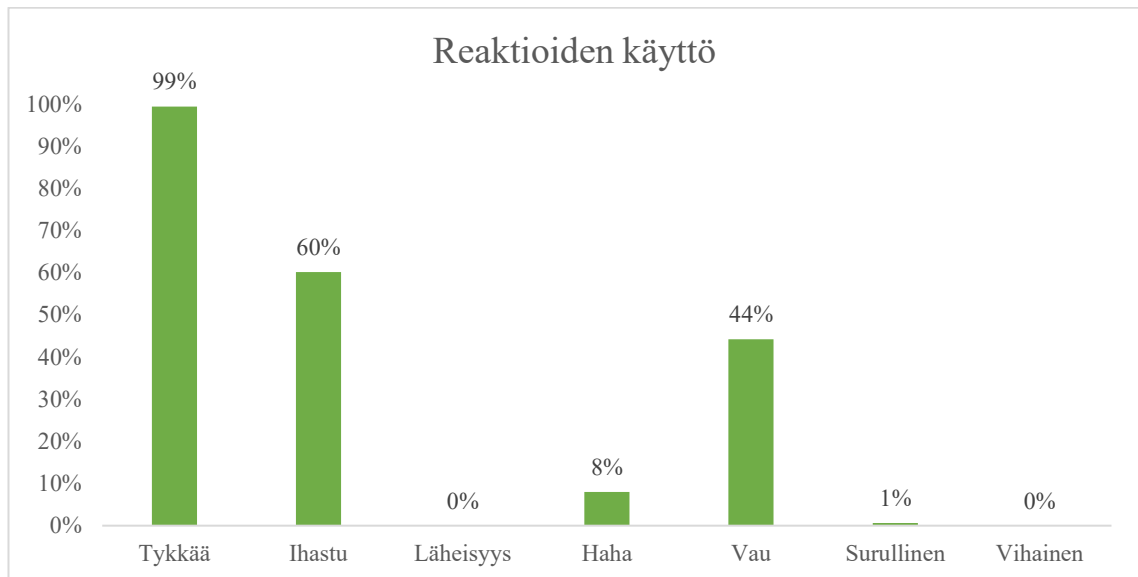
Toisella tutkimuskysymyksellä tarkasteltiin jäsenten rooleja käsityöyhteisössä. Toiminta käsityöyhteisössä jakautui niin sanottuihin näkyviin ja näkymättömiin toimintoihin. Näkyviä, eli aktiivisia toimintoja olivat tykkääminen ja reagoiminen, kommentoiminen sekä julkaisujen tekeminen. Näkymättömiä toimintoja olivat julkaisujen ja kuvien katselu, ihailu sekä tiedon etsiminen ryhmästä. Jäsen voi ryhmässä tehdä joko pelkästään näkymättömiä toimintoja tai sekä näkymättömiä että näkyviä toimintoja.

5.2.1 Näkymätön toiminta

Näkymättömään yleisöön, jonka toiminta ja läsnäolo ei jätä näkyviä jälkiä ryhmään (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013b, 22) kuului suuri osa kyselyyn vastanneista käsityöryhmän jäsenistä. He olivat selanneet ryhmää ja katselleet muiden tekemiä julkaisuja tehdyistä käsitöistä. Kyselyyn vastanneista lähes kaikki (95 %, n=163) oli ihailut muiden tekemiä käsitöitä ryhmässä ja oli saanut uusia ideoita käsitöiden tekemiseen ryhmästä (92 %, n=157). Hieman reilu puolet (51 %, n=88) oli etsinyt tietoa ryhmän julkaisuista tai keskusteluista.

5.2.2 Näkyvä toiminta

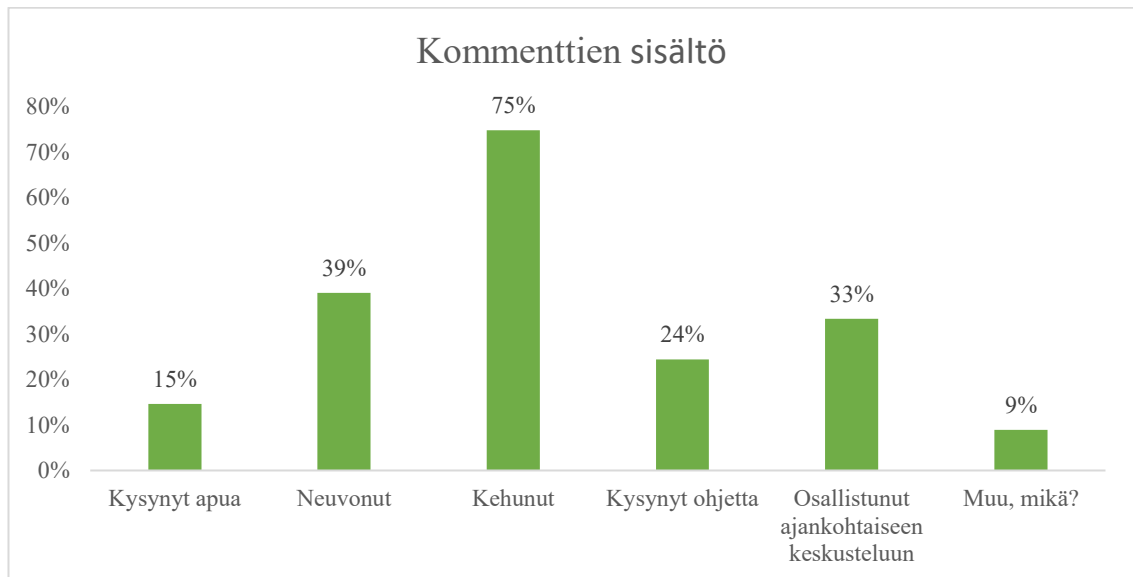
Näkyvästä toiminnasta kyseisessä käsityöryhmässä suosituin oli tykkääminen tai reagoiminen. Vastanneista lähes kaikki (95 %, n=163) oli tykännyt tai reagoinut julkaisua tai kommenttia ryhmässä. Heistä kaksi (1 %) ei ollut tykännyt tai reagoinut ryhmässä kertaakaan menneen kuukauden aikana. Reilu puolet vastaajista (53 %, n=86) oli tykännyt tai reagoinut ryhmässä 1–10 kertaa menneen kuukauden aikana. Vajaa neljännes vastaajista (23 %, n=38) oli tykännyt tai reagoinut ryhmässä 11–20 kertaa menneen kuukauden aikana. Harvempi kuin joka kymmenes (7 %, n=11) oli tykännyt tai reagoinut ryhmässä 21–30 kertaa menneen kuukauden aikana. Loput 16 prosenttia (n=26) oli tykännyt tai reagoinut ryhmässä enemmän kuin 30 kertaa menneen kuukauden aikana.

KUVIO 7. Vastaajien käyttämät reaktiot ryhmässä

Kuviosta 7 nähdään mitkä reaktiot olivat käytetyimpiä ryhmässä vastaajien kesken. Kyselyyn vastanneiden kesken ”tykkää”, ”ihastu” ja ”vau” reaktiot olivat kaikkein yleisimmin käytettyjä. Reagoiteja käyttäneistä vastaajista (n=163), lähes kaikki (99 %, n=162) oli käyttänyt toimintoa ”tykkää”. ”Ihastu” toimintoa oli käyttänyt yli puolet (60 %, n=98) vastaajista. ”Haha” reaktiota oli käyttänyt harvempi kuin joka kymmenes (8 %, n=13) vastaajista. ”Vau” reaktiota oli käyttänyt hieman alle puolet (44 %, n=72) vastaajista. Yksikään vastaajista ei ollut käyttänyt ”läheisyys” ja ”vihainen” reaktioita.

Toiseksi suosituin näkyvä toiminta oli kommentointi ryhmässä. Vastaajista 71 % (n=123) oli joskus kirjoittanut kommentteja ryhmässä. Heistä 12 % (n=15) ei ollut kommentoinut kertaakaan menneen kuukauden aikana. Suurin osa 71 % (n=88) oli kommentoinut ryhmässä 1–10 kertaa menneen kuukauden aikana. Vastaajista 11 % (n=13) oli kommentoinut ryhmässä 11–20 kertaa menneen kuukauden aikana ja 6 % (n=7) oli kommentoinut ryhmässä 21–30 kertaa menneen kuukauden aikana. Yksikään vastaajista ei ollut tehnyt yli kolmeakymmentä kommenttia menneen kuukauden aikana.

KUVIO 8. Jäsenten käyttämien kommenttien sisältötyyppi

Kuviosta 8 nähdään ryhmän jäsenten kommenttien yleisimmät sisältötyypit. Kommentit olivat yleisimmin kehuja toisten töistä (75 %, n=92). Moni vastaajista oli myös neuvonut muita (39 %, n=50). Lisäksi jäsenet olivat kommentoineilla osallistuneet ajankohtaisiin keskusteluihin tai kysyneet apua tai neuvoa käsitöihin liittyen.

Vähiten suosittu näkyvä toiminta oli julkaisujen tekeminen käsityöryhmään (ks. LIITE 2, K12). Kyselyyn vastanneista 61 % (n=104) oli tehnyt vähintään yhden julkaisun Facebook -ryhmään. Loput 39 % (n=67) ei ollut koskaan tehnyt yhtään julkaisua ryhmässä.

Julkaisun tehneistä 48 % (n=50) ei ollut tehnyt yhtään julkaisua ryhmässä menneen kuukauden aikana. Loput 52 % (n=54) oli tehnyt 1–10 julkaisua menneen kuukauden aikana. Yksikään julkaisuja tehneistä ei ollut tehnyt menneen kuukauden aikana kymmentä enempää julkaisua (ks. LIITE 2, K13). Jäsenten ryhmään tehdyistä julkaisuista kolmesta sisältötyypistä (ks. LIITE 2, K 14) suosituin oli ryhmässä omasta työstä jaettu kuva (63 %). Neuvojen kysyminen (14 %) ja linkin jakaminen (10 %) eivät olleet yhtä käytettyjä julkaisutyyppiä.

5.2.3 Roolien välisiä eroja selittävät tekijät

Tilastollisilla menetelmillä tarkasteltiin jäsenten eri rooleja käsityöyhteisössä. Mitkä tekijät mahdollisesti selittävät jäsenten roolien toimintoja eli tykkäysten, kommentointien ja julkaisujen määrää Facebookin käsityöyhteisössä?

TAULUKKO 2. Ryhmien väliset erot aktiivisten toimintojen osalta

		Mann-Whitney U	Z	p-arvo
Käsityöalan tutkinto	Tykkäysten ja reagoitien määrä	2268,50	-1,28	,200
	Kommentointien määrä	1371,00	-1,01	,312
	Tehtyjen julkaisujen määrä	776,00	-1,64	,101
Jäsenyyden kesto	Tykkäysten ja reagoitien määrä	310,00	-,48	,619
	Kommentointien määrä	138,00	-,93	,355
	Tehtyjen julkaisujen määrä	103,00	-1,58	,114
Kokemus yhteisöön kuulumisesta	Tykkäysten ja reagoitien määrä	18,00	-,63	,527
	Kommentointien määrä	1,50	-,71	,480
	Tehtyjen julkaisujen määrä	1,50	-,50	,617
Ryhmästä saatu vertaistuki käsityöharrastukselle	Tykkäysten ja reagoitien määrä	,00	-2,19	,028*
	Kommentointien määrä	1,00	-1,00	,317
	Tehtyjen julkaisujen määrä	,00	-1,00	,317

*** p < 0,001, ** p < 0,01, * p < 0,05

Mann-Whitney U-testillä pyrittiin löytämään eri ryhmien välisiä eroja. Taulukosta 2 on nähtävissä erot jäsenten aktiivisuutta selittävien taustamuuttujien osalta. Tarkasteltavista neljästä taustamuuttujasta yhdellä (*Ryhmästä saatu vertaistuki käsityöharrastukselle*) todettiin olevan tilastollista merkitsevyyttä ($p \leq 0,05$) tykkäysten ja reagoitien määrään.

Vaikuttaako käsityöalan tutkinto tykkäysten, kommentointien tai julkaisujen määrään Facebookin käsityöryhmässä? Käsityöalan tutkinnolla ei ollut tilastollista merkitsevyyttä tykkäysten, kommentointien tai julkaisujen määrään Facebook-ryhmässä ($p=0,200$ / $p=0,312$ ja $p=0,101$).

Vaikuttaako jäsenyyden kesto tykkäysten, kommentointien tai julkaisujen määrään Facebookin käsityöryhmässä? Jäsenyyden kestolla ei ollut tilastollista merkitsevyyttä tykkäysten, kommentointien tai julkaisujen määrään Facebook-ryhmässä ($p=0,619$ / $p=0,355$ ja $p=0,114$).

Vaikuttaako kokemus yhteisöön kuulumisesta tykkäysten, kommentointien tai julkaisujen määrään Facebookin käsityöryhmässä? Kokemuksella yhteisöön kuulumisesta ei ollut tilastollista merkitsevyyttä tykkäysten, kommentointien tai julkaisujen määrään Facebook-ryhmässä ($p=0,527$ / $p=0,480$ ja $p=0,617$).

Vaikuttaako ryhmästä saatu kokemus vertaistuesta käsityöharrastuksessa tykkäysten, kommentointien tai julkaisujen määrään Facebookin käsityöryhmässä? Ryhmästä saadulla kokemuksella vertaistuesta käsityöharrastuksessa oli tilastollista merkitsevyyttä tykkäysten ja reagoitien määrään Facebook-ryhmässä ($p=0,028$). Kommentointien ja julkaisujen määrissä ei ollut tilastollista merkitsevyyttä Facebook-ryhmässä ($p=0,317$ ja $p=0,317$).

Aineistoa analysoitiin lisäksi epäparametrisellä Kruskal-Wallis testillä, joka on parametrisen varianssianalyysin vastine (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 162). Tutkimusasetelmassa selvitettiin, eroaako jäsenten toiminta eri ikäluokkien välillä. Toimintaa kuvaavat kysymykset (K16) jaoteltiin kolmeen summamuuttujaan (sosiaaliset tarpeet, sosiaalinen hyväksyntä ja sosiaalinen tuki), joita käytettiin testissä. Ikäluokat ovat jaoteltuna kuuteen eri kategoriaan, jotka ovat 20–29 vuotta, 30–39 vuotta, 40–49 vuotta, 50–59 vuotta, 60–69 vuotta, 70 vuotta tai vanhempi. Aineiston 70–79-vuotiaat sekä yli 80-vuotiaat yhdistettiin, jotta ryhmistä saatiin testiä varten riittävän suuret. Kruskal-Wallis testi järjestää muuttujan arvot suuruusjärjestykseen ja laskee järjestysluvut ikäluokittain yhteen ja muodostaa näistä järjestyslukujen keskiarvot ryhmittäin (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 162–163). Sijaluvut näkyvät taulukosta 3 ja tilastolliset merkitsevyydet taulukosta 4.

TAULUKKO 3. Eri ikäluokkien vaikutus jäsenten aktiivisuuteen ryhmässä

	Ikä vuosina	N	Sijaluku
Sosiaaliset tarpeet	20–29	15	56,67
	30–39	22	82,64
	40–49	29	63,86
	50–59	43	84,93
	60–69	45	109,09
	70 tai enemmän	17	95,59
	Yhteensä	171	
Sosiaalinen hyväksyntä	20–29	15	68,13
	30–39	22	74,82
	40–49	29	106,79
	50–59	43	86,40
	60–69	45	84,29
	70 tai enemmän	17	84,29
	Yhteensä	171	
Sosiaalinen tuki	20–29	15	87,47
	30–39	22	81,86
	40–49	29	77,90
	50–59	43	85,44
	60–69	45	94,09
	70 tai enemmän	17	83,88
	Yhteensä	171	

TAULUKKO 4. Iän merkitys käyttäjän toimintaan ryhmässä

	Kruskal-Wallis H	df	p-arvo
Sosiaaliset tarpeet	21,61	5	,001**
Sosiaalinen hyväksyntä	8,27	5	,142
Sosiaalinen tuki	2,18	5	,823

*** p < 0,001, ** p < 0,01, * p < 0,05

Tarkasteltaessa taulukon 3 sosiaalisten tarpeiden muuttujan muodostamia sijalukuja, huomataan nuorimmalla ikäluokalla (20–29-vuotiailla) sosiaalisten tarpeiden merkityksen olevan heikointa ja 60–69-vuotiailla vahvinta. Taulukosta 4 nähdään, että tulos oli tilastollisesti merkitsevä ($X^2(2)=21,61$; $p=0,001$).

Tarkasteltaessa sosiaalisen hyväksynnän muuttujan muodostamia sijalukuja (ks. TAULUKKO 3), huomataan sen olevan heikointa nuorimmassa ikäryhmässä eli 20–29-vuotiailla. Sosiaalisen hyväksynnän merkitys on korkeinta 40–49-vuotiailla. Tulos ei ollut tilastollisesti merkitsevä ($X^2(2)=8,27$; $p=0,142$) (ks. TAULUKKO 4).

Tarkasteltaessa taulukon 3 sosiaalisen tuen muodostamia sijalukuja huomataan sen olevan heikointa 40–49-vuotiailla ja korkeinta 60–69-vuotiailla. Taulukosta 4 nähdään, että tulos ei ollut tilastollisesti merkitsevä ($X^2(2)=2,18$; $p=0,823$).

5.3 Käsityön määritelmä

Kolmannella tutkimuskysymyksellä tarkasteltiin, miten yhteisön jäsenet määrittelevät käsitteen käsityö. Tätä kysyttiin kyselylomakkeessa avoimena kysymyksenä (ks. LIITE 2. K4), johon saatiin 167 vastausta. Vastauksista muodostettiin aineistolähtöinen sisällönanalyysi koodaamalla vastaukset Exceliin, jolloin niistä voitiin muodostaa teemoja. Näin saatiin jäsenneiltyä samaan luokkaan kuuluvat vastaukset ja teemoitettua ne. Alkuun saatiin 81 eri määritelmää sanalle käsityö. Tämän jälkeen kuvauksia yhdistettiin ja muodostettiin teemoja. Teemoittelun myötä aineistosta voitiin laskea, kuinka monta kertaa sama asia esiintyy tutkittavien kuvauksissa. Teemat jaettiin kolmeen pääkategoriaan, joita ovat kaikki käsillä tehty on käsityötä, käsityön työstötavat sekä käsityötä kuvailevat ilmaisut. Kategoriat kvantifioitiin Excel-tilukolla, jolloin niistä nähtiin, kuinka moni vastaaja on maininnut edes kerran kategoriaan liittyvät käsitteen. Kategoriat on avattu tarkemmin taulukossa 5.

TAULUKKO 5. Jäsenten määritelmiä termistä käsityö

Käsityön määritelmä n=167			
1) Kaikki käsillä tehty n=82	2) Tekniikat 41 kpl n=59	3) Kuvaavat ilmaisut 26 kpl n=114	
	neulonta (38) virkkaus (36) kone- tai käsin ompelu (32) puutyöt (26) kudonta (19) tekstiilityöt (18) metallityöt (18) askartelu (17) savityöt/ keramiikka (9) makramee (8) ruoanlaitto ja leivonta (6) korjaus/tuunaus (5) huovutus (5) korutyöt (5) piirtäminen/ maalaaminen (4) nypläys (4)	kirjominen (3) punonta (3) rakentaminen (3) betonityöt (3) koulukäsityön tekniikat (3) nikkarointi (3) kanavatyöt (2) tiffanytyöt (2) vuoleminen (2) mosaiikkityöt (2) merkkkaus (2) ristipistotyöt (2) duffaus (1) pajutyöt (1) posliini (1) hitsaus (1) sorvaus (1) taonta (1) kasvien käyttö (1) nahkalyöt (1) helmityöt (1) kehräys (1) tilkkutyöt (1) kukkien sidonta (1) metsätyöt (1)	materiaalin työstäminen (45) itse tehtyä (44) tuotteen valmistaminen (37) erilaisia tekniikoita (27) luovaa työtä (21) tarpeeseen tehtyä (18) koneet apuvälineinä (16) itse suunniteltu (12) tuottaa mielihyvää (12) terapeutinen (11) aikaansaannos (10) koriste-esine (9) vastine automaatiolle / massatuotannolle (9) ohjeesta tehty (8) oma kädenjälki näkyy (6) taidetta (5) uniikkia (4) elämäntapa (4) harrastus (4) kehittää itseään (3) ilahduttaa läheistä (3) inspiraatiota muiden tekemisestä (3) ammatillista (2) laadukas (1) kolmiulotteista visualisointia (1) kulttuuriperinne (1)

Huom. Taulukossa 5 kuvailevien sanojen tai tekniikoiden jälkeen sulkeissa oleva luku kuvaa sanan mainintakertojen määrää

Taulukosta 5 nähdään, että käsityön määritelmistä yleisin oli: kaikki käsillä tehty on käsityötä. Lähes puolet vastaajista (49 %, n=82) käytti tätä käsityömääritelmää. Mikäli vastaaja käytti edellä mainittua määritelmää, ei hänen vastauksestaan eritelty tekniikoita. Vastaaja pystyi kuitenkin laajentamaan käsitettään käsityötä kuvaavissa ilmaisussa, jolloin ne eivät poissulkeneet toisiaan.

Toiseksi pääkategoriaksi muodostui käsityön määrittelemisen työstötapoina. Tämä oli laajin kategoria ja osoittaa käsityö käsitteen moninaisena. Vastaajista 35 % (n=59) käytti määritelmässään jotain käsityön työstötapaa. Vastauksissa ilmeni yhteensä 41 eri käsityön työstötapaa. Vastaajista lähes viidennes määritteli käsityön olevan neulontaa, virkkausta tai ompelua koneella tai käsin. Neulonta oli yleisin vastaus ja se ilmeni 38 kertaa (23 %). Tekstiilityöksi yleisesti, ilman eriteltyjä tekniikoita määritteli 11 prosenttia vastaajista (n=18). Käsityöksi puutyön määritteli vastaajista 16 % (n=26) ja metallityön 11 % (n=18). Joka kymmenes 10 % (n=17) määritteli askartelun kuuluvan käsityöksi, 5 % (n=9) savityöt/keramiikan, 5 % korujen tekemisen, 4 % ruoanlaiton ja leivonnann ja 2 % (n=4) piirtämisen/maalaamisen. Muita määritelmässä esiintyneitä tekniikoita olivat muun muassa rakentaminen (n=3), betonityöt (n=3) ja koulukäsityöntekniikat (n=3). Yksittäisiä tekniikoita oli kolmetoista. Alla olevat lainaukset aineistoista ilmentävät tekniikoiden määrittelemisen moninaisuutta.

”Käsillä tekemistä virkaten, neuloen, ommellen, kirjoen, tuunaamalla vanhasta uutta.” Vastaaja 1

”Käsin tehty. Erilaisia koneita ja laitteita apuna käyttäen. Erilaisista tekstiileistä ja langoista valmistaminen. Puutyöt. Metallityöt. Savityöt. Maalaus. Askartelu. Leipominen. Ruoanlaitto.” Vastaaja 141

”Haluaisin määrittää käsityön käsillä tekemisen piiriin. Mutta kun ajattelen esim. neulomakoneella tekemistä, puutöitä, joihin tarvitaan koneita, kuten sorvia tms., tai moottorisahan käyttöä isommissa käsistöissä rajanveto käsityön ja koneellisen työn välillä, ei olekaan ihan yksinkertaista.” Vastaaja 121

Kolmanneksi pääkategoriaksi käsityön määritelmässä muodostui käsityön määrittelemisen kuvailevilla sanoilla. Vastaajista 68 % (n=114) käytti määritelmässään jotain kuvailevaa sanaa. Kategorian määritelmässä esiintyi 26 erilaista kuvausta siitä, mitä on käsityö. Yleisin tapa kuvailla käsistöitä oli materiaalin työstäminen (n=45), itse tehtyä (n=44) tai tuotteen valmistamista (n=37). Määritelmässä myös useat kuvasivat käsityön olevan erilaisia tekniikoita, luovaa työtä, tarpeeseen tehtyä, koneiden hyödyntämistä apuvälineinä ja itse suunniteltua.

Kuvailevista määritelmistä nousi esille käsityön merkitys hyvinvoinnin lisääjänä. Määritelmissä kuvattiin käsityön tuovan mielihyvää ja olevan terapeutista. Käsityötä kuvattiin myös omaksi aikaa saannokseksi, vastineeksi automaatiolle tai massatuotannolle, sisustus-/koriste-esineeksi ja valmiista ohjeesta tehdyksi. Muutamissa määritelmissä käsityön kuvattiin olevan jotain, missä oma kädenjälki näkyy, taidetta, uniikkia, elämäntapa, harrastus, itsensä kehittämistä, tapa ilahduttaa läheistään ja inspiraation saamista muiden tekemistä käsitöistä. Kaksi kuvaili käsityötä ammatilliseksi ja kulttuuriperinteeksi. Laadukas sekä kolmiulotteinen visualisointi ilmenivät kukin kerran määritelmissä. Alla olevat lainaukset aineistoista ilmentävät kuvausten moninaisuutta.

”Raaka-aineen tai materiaalin muokkaamista ja työstämistä käsin tai käsityövälineiden avulla toiseen muotoon tai valmiiksi tuotteeksi.” Vastaaja 92

”Melkein kaikenlaista jokin aikaa säilyvää materiaalin muodon muuntelua, mitä ihminen kätösillään aikaan saa, paitsi ruokaa, paperille kirjoitettua tekstiä ja maanviljelyä. Saippuakupla ei ole käsityö, mutta saippuakuplahallin voi olla.” Vastaaja 146

6 Pohdinta

Tutkimuksessa tarkasteltiin sosiaalisen median käsityöryhmää ja sen jäseniä. Minkälainen on tyypillinen ryhmän jäsen ja mitä rooleja on ryhmän käyttäjillä. Lisäksi selvitettiin miten ryhmän jäsenet määrittelevät käsitteen käsityö. Tässä kappaleessa tuloksia pohditaan tutkimuskysymysten, tutkimuksen luotettavuuden ja tutkimusta rajoittavien tekijöiden kannalta.

6.1 Tyypillinen jäsen käsityöryhmässä

Kyseisen aineiston pohjalta muodostettiin tyypillinen profiili yhteisön jäsenestä. Tämän mukaan tutkitun käsityöyhteisön jäsen on 50–69-vuotias nainen. Hän on ollut ryhmän jäsenenä yhdestä neljään vuotta. Hän tekee käsitöitä vapaa-ajallaan päivittäin, mutta hänellä ei ole käsityöalan tutkintoa, eikä hän saa elantoaan käsitöitä tekemällä. Kiinnostus käsitöiden tekemiseen on tullut läheisiltä. Hän tekee käsitöitä, koska kokee niiden tekemisen rentouttavaksi ja terapeutiksi. Hän haluaa tehdä tuotteita itse ja haluaa antaa myös läheisilleen lahjaksi itse tekemiään tuotteita. Käsitöiden tekemisen taitoja hän on kartuttanut itsenäisesti niin internetin kautta kuin kirjallisuutta hyödyntäen. Pohja käsityötaitoille on saatu perus- tai oppikoulusta.

Tutkimukseen osallistuneista melkein kaikki olivat naisia (99 %). On mahdollista, että ryhmän jäsenistä naisia on huomattavasti enemmän kuin miehiä tai ryhmän naiset olivat aktiivisempia vastaamaan kyselyyn. Naisten suuri osuus saattaa selittää sitä, että vastaajat mainitsivat lähipiirissään käsityöntekijän olevan useammin nainen kuin mies. Myös tekstiilityön tekniikat nousivat vahvemmin esiin kuin teknisen työn tekniikat. Vahva sukupuolittuneisuus on muistettava tuloksia yleistettäessä.

Tämä tutkimus nosti esille päinvastaista tulosta aiempaan tutkimukseen nähden. Tässä tutkimuksessa suurimmat ikäluokat kyselyyn vastanneista olivat 50–59-vuotiaat, 60–69-vuotiaat sekä 70–79-vuotiaat. Tämä on ristiriidassa Vallin & Perkkilän (2015, 112) tiedon kanssa, jonka mukaan iäkkäiden naisten vastausinnokkuus on vähäisintä verkkokyselyissä. Heidän mukaansa innokkaimpia vastaajia aikuisväestössä ovat 15–25-vuotiaat, joiden edustavuus oli kyselyssämme 9 % iänmäärityksen ollessa 20–29 vuotta.

Alle 20-vuotiaita vastaajia ei ollut lainkaan. Tähän saattaa vaikuttaa se, että nuoret hakeutuvat aktiivisemmin muihin sosiaalisen median palveluihin.

Perusjoukkoa ei pystytä yleistämään koko yhteisöön, sillä koko ryhmän ikä- ja sukupuolijakauma ei ole tiedossa. Pohdinnan varaan jää, onko ikäjakauma koko ryhmässä otannan kaltainen, vai ovatko suuremmin edustetut ikäryhmät aktiivisempia juuri kyseisessä Facebook -ryhmässä. Kyselyyn vastaaminen vie aina myös oman aikansa ja on mahdollista, että vanhemmat ikäluokat kokevat kyselyyn vastaamisen mielekkäämmäksi kuin nuoremmat. Vanhemmilla ikäluokilla saattaa olla myös enemmän aikaa vastata kyselyyn, joka koskee heille tärkeää asiaa. Vastauksissa näkyi myös vanhojen aikojen muistelu, sillä kysymykset palasivat perus-, oppi- ja kansakouluaikeihin, mikä puolestaan saattoi vetää puoleensa vanhempaa ikäluokkaa.

Vastaajista reilu puolet (55 %) kertoi suvun vaikuttaneen käsityöistä kiinnostumiseen. Heistä 57 % kertoi sen olevan äiti ja 39 % isoäiti. Isän vastasi 13 % ja isoisän 4 %. Tällä saattaa olla yhteys kodissa nähtyyn sukupuoliseen työnjakoon liittyen käsityön tekemiseen, sillä Heikkinen (2005, 32) kirjoittaa käsityöiden perinteisesti olleen naisten arkiaskareita sisällä ja miehet tehneet käsityöitä, ”teknisiä” töitä muualla.

6.2 Käyttäjien roolit käsityöryhmässä

Tämän aineiston mukaan tyypillinen profiili ryhmän jäsenestä osana yhteisöä on seuraavanlainen. Jäsenen toiminta ryhmässä on sekä näkymätöntä että näkyvää. Hän ihailee ryhmässä muiden tekemiä käsityöitä ja etsii ryhmästä uusia ideoita itselleen. Hän saattaa myös etsiä tietoa ryhmän julkaisuista tai keskusteluista. Hän tykkää muiden jäsenten julkaisuista tai kuvista, välillä käyttäen reaktioita ”ihastu” ja ”vau”. Jäsen kirjoittaa kommentteja ryhmään yhdestä kymmeneen kertaa kuukaudessa. Yleensä kommentteissaan hän kehuu tai neuvoa muita, välillä hän kysyy myös itse apua tai osallistuu ajankohtaiseen keskusteluun. Kommentointia harvemmin hän tekee itse julkaisuja ryhmään. Julkaisut ovat useimmiten kuvia omista töistä. Hän kuvailee käsityöryhmää sanoilla monipuolinen, idearikas, inspiroiva ja kannustava.

Jäsenten toiminta sivuilla jaettiin näkyviin ja näkymättömiin toimintoihin (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013b). Tässä tutkimuksessa näkymättömään yleisöön kuului 95 % kyselyyn vastanneista jäsenistä. He olivat selanneet ryhmää ja katselleet muiden tekemiä julkaisuja. Näkyvästä toiminnasta tykkääminen oli yhtä suosittu toiminto (95 % jäsenistä). Aiemmin saaduissa tutkimustuloksissa ilmenee, että Facebookissa on enemmän passiivisia, kuin aktiivisia käyttäjiä (Hannula 2014; Levinson 2010; Ridell 2011 & Zygmunt ym. 2020). Tämän tutkimuksen tulos on osittain ristiriidassa aiempien tutkimusten kanssa. Ristiriitaa saattaa selittää se, ettei tässä tutkimuksessa kerätty tietoa passiivisten toimintojen käyttömäärästä.

Näkyvästä toiminnasta tykkääminen tai julkaisuihin tai kuviin reagoiminen oli suosituin toiminto ja kommentoiminen toiseksi suosituin. Yhtenevää näkyvän toiminnan tuloksissa oli Katajamäen (2020) tutkielman kanssa muiden auttaminen, joka tässä tutkimuksessa ilmeni neuvomisena (39 %). Toiminnoista vähiten suosittu oli omien julkaisujen tekeminen ryhmään, mikä on yhtenevä Ridellin (2011) tutkimuksen kanssa. Tulosta toimintojen suosiojärjestyksestä saattavat selittää niiden erot. Kynnys tykätä toisen julkaisusta on luultavasti pienempi kuin esimerkiksi julkaista kuva omasta työstään muiden nähtäville. Facebookin ryhmät eivät ole aktiivisia keskustelun paikkoja (Ridell 2011, 51). Ridellin (2011) tutkimukseen verrattaessa on hyvä huomioda, että se perustuu aikansa Facebook alustaan. Sivustoon tehdään muutoksia ja päivityksiä tasaiseen tahtiin, vaikkakin toimintaperiaate on pysynyt edelleen samana.

Ryhmässä esiintyvä vertaistuki ilmenee tykkäyksinä ja reagoineina toisten julkaisuihin, mikä luo yhteenkuuluvuutta. Tilastollisesti merkitseviä selittäviä tekijöitä tykkäysten ja reagoitien määrään löydettiin vain yksi, ryhmästä saatu vertaistuki käsityöharrastukselle (ks. TAULUKKO 2). Tämä kuitenkin ei selittänyt kommenttien tai tehtyjen julkaisujen määrää. Puolestaan käsityöalan tutkinto, jäsenyyden kesto tai kokemus yhteisöön kuulumisesta eivät selittäneet jäsenen näkyvää toimintaa. Tuloksen perusteella voidaan päätellä, että jos jäsen kokee saavansa vertaistukea, hän luultavasti haluaa myös antaa sitä muille. Tykkääminen on matalan kynnyksen toiminto, jolla on helppo osoittaa tukea vertaiselle.

Sosiaalisten tarpeiden merkitys oli tilastollisesti merkitsevä eri ikäryhmien välillä (ks. TAULUKKO 3 ja 4). Nuorin ikäryhmä (20–29-vuotiaat) koki tarpeen heikoimmaksi ja 60–69-vuotiaiden ikäryhmä korkeimmaksi. Tilastollisesti merkitseviä eroja ei löydetty eri

ikäryhmien välillä sosiaalisesta hyväksynnästä tai sosiaalisesta tuesta. Eri ikäryhmien välistä eroa saattaa selittää nuorempien ikäryhmien siirtyminen muihin medioihin. Vanhemmat ikäryhmät saattavat kokea Facebookin edelleen tärkeäksi alustaksi sosiaalisten kontaktien luomiselle.

6.3 Käsityön määritelmä

Tässä tutkimuksessa tarkasteltavien sosiaalisen median käsityöryhmän jäsenten käsityönmääritelmistä tyypillisimpiä olivat: kaikki käsillä tehty on käsityötä, käsityön määritteleminen tekniikoina tai käsityön määritteleminen kuvaavilla ilmaisuilla. Käsityöntekniikoista yleisimmin käytettyjä olivat neulonta, virkkaus ja ompelu. Kuvaavista ilmaisuista puolestaan materiaalin työstäminen, itse tehty ja tuotteen valmistaminen (ks. TAULUKKO 5). Käsityöryhmän jäsenten yleisimmin mainittu määritelmä käsityölle: ”kaikki käsillä tehty” on yhtenevä Kielitoimiston (2020) ja Kouhian (2016) määritelmän kanssa, jonka mukaan käsityö on käsin tai käsityökaluin suoritettava työ. Myös jäsenten mainitsemat tekniikat ja työstötavat sekä kuvailevat ilmaisut ovat samansuuntaisia Kielitoimiston (2020) ja Kouhian (2016) määritelmien kanssa.

Käsityön määrittelyssä tekstiilikäsityön tekniikat nousivat vahvasti esiin ja niistä erityisesti neulonta, virkkaus ja ompelu. Tätä vahvistaa Laari-Lehtisen (2020) pro gradu -tutkielma, jonka aineiston keruu oli tehty samasta Facebook ryhmästä ja siinä myös kolme suosituinta käsityötekniikkaa olivat neulonta, virkkaus, ompelu (Laari-Lehtinen 2020, 65). Vastaajista noin viidennes (18 %) määritteli käsityöksi vain tekstiilityön sisältöjä. Muutama vuosikymmen sitten käsityö onkin mielletty naisten tekemäksi. Heikkinen (2005) kirjoittaa puheenvuorossaan käsityön sukupuolittuneisuudesta ja viittaa 30-vuotta sitten olleeseen Nykysuomen sanakirjan (1990) määritelmään, jossa käsityön määritellään olevan ”1) käsin tai käsissä pidettävien työkaluin suoritettu tuote; 2) käsin tehdyn työn tuote, varsinkin naisten tekemä (ompelus, neule, virkkaus, kudon, ynnä muuta sellaista); 3) monikossa koulun oppiaine.” Tässä määritelmässä käsityö on assosioitunut naisten tekemäksi. (Heikkinen 2005, 31–32) On siis luonnollista, että varsinkin vanhemmat ihmiset määrittelevät käsityön yhä naisten tekemäksi työksi. Käsityön määritteleminen tekstiilikäsityön tekniikoihin saattoi johtua myös vahvasti naisvoittoisesta vastaajakunnasta.

Vastaajien käsityön määritelmässä sana kutoa ilmeni kahdessa eri merkityksessä: kudonta kangaspuilla ja kutoa sukkaa. Sana kutoa tarkoittaa Kielitoimiston (2020) mukaan kankaan valmistamista kangaspuissa. Sanaa kutoa käytetään myös yleiskielessä, valmistettaessa käsin neulosta (Kielitoimisto 2020). Tämä voi vaikuttaa käsityön määritelmään sillä tutkijan on vaikea tulkita kumpaa menetelmää vastaaja tarkoittaa, luetellessaan käsityömenetelmäksi kudonnan ilman, että määritelmässä ilmenee myös sana neulonta tai kudonta kangaspuilla.

6.4 Tutkimuksen luotettavuus, eettisyys ja rajoitukset

Tutkimuksen tavoitteena oli saavuttaa sekä sisäinen, että ulkoinen validiteetti. Heikkilän (2010) mukaan sisäinen validiteetti tarkoittaa sitä, että mittaukset vastaavat tutkimuksen teoriassa esitettyjä käsitteitä. Ulkoinen validiteetti saavutetaan, kun myös muut tutkijat tulkitsevat tutkimustulokset samoin. Mittausten tulisi saavuttaa myös reliabiliteetti, eli sattumanvaraisten tulosten tulisi olla mahdollisimman vähäisiä. (Heikkilä 2010, 186–187.)

Kyselylomakkeen esitestaaminen on tärkeää erityisesti silloin, kun tutkija on itse laatinut tutkimusta kuvaavan mittavälineen (Soininen & Merisuo-Storm 2009, 127). Oman mittavälineen luomista hankaloitti se, että kyselyyn vastanneiden määrä oli vaikeasti ennustettava. Lomake tuli muodostaa siten, että aineistoa pystyy käsittelemään tuhansilla vastauksilla ja toisaalta siten, että parin sadan henkilön aineistosta saadaan riittävä aineisto vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Jälkikäteen voidaan todeta, että jotkin kyselylomakkeen kysymykset eivät vastanneet tutkimuskysymyksiin ja ne olisi voinut jättää pois tai korvata tutkimuskysymyksiä täsmentämällä. Vaikka kyselylomake esitettiin useaan otteeseen eri henkilöillä, oli lomakkeeseen päässyt jäämään tekninen virhe. Kysymyksen 18 kohdalla (ks. LIITE 2) yksi vastausvaihtoehdoista oli lukittuna siten, että vastaaja ei pystynyt sitä valitsemaan. Tuloksia käsiteltäessä tämä vaihtoehto poistettiin, jotta se ei jäisi vääristämään tuloksia.

Kyselylomakkeeseen vastaaminen perustui tässä tutkimuksessa vapaaehtoisuuteen. Soinisen ja Merisuo-Stormin (2009) mukaan lomakkeen alussa tutkittavalle tulisi käydä ilmi kuka tutkimusta tekee, taustaorganisaatio, mahdollisesti tutkimuksen ohjaaja, miksi aineistoa kerätään sekä mikä on tutkimuksen aihe. Tutkittavalle tulee myös ilmoittaa mihin ajankohtaan aineiston kerääminen sijoittuu, sekä miten pitkään vastauksia

säilytetään ja miten aineistoa säilytetään (luottamuksellisuus sekä tutkimuseettisyys), sekä miten ja minne aineisto raportoidaan. (Soininen & Merisuo-Storm 2009, 128.) Nämä kaikki tiedot kävivät ilmi saateviestistä sekä kyselylomakkeen alustuksesta (ks. LIITE 1 ja 2).

Tutkimusaineiston kerääminen verkkokyselyllä tukee tutkimusprosessin ja tulosten puolueettomuutta tutkijan ja tutkittavien suhteen säilyessä etäisinä. Tällöin tutkittava näyttäytyy valmiiksi strukturoituna numeroarvona, eikä yksittäinen vastaaja vaikuta tutkijaan persoonana, aineiston ollessa suuri. (Vilka 2007, 16.) Tutkimukseen osallistuneet henkilöt pysyivät tutkijoille alusta asti nimettöminä. Kyselyä varten ei kerätty henkilökohtaisia tietoja, joiden perusteella vastaukset olisi voinut identifioida jollekin tietylle ryhmän jäsenelle. Lisäksi ryhmän suuri koko (hieman alle 60 000 jäsentä) edesauttaa yksilön nimettömyyttä.

Kuten Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2009, 195) toteavat, kyselylomakkeella ei voida varmistaa vastaajien rehellisyyttä ja huolellisuutta tutkimukseen osallistumisesta, eikä vastaajien ymmärrystä annetuista vastausvaihtoehdoista. Joissain kysymyksissä oli vaihtoehtona, muu, mikä? joihin kertyi joitakin uusia vastausvaihtoehtoja. Nämä vaihtoehdot eivät tietenkään näkyneet muille, vaan niille, jotka sitä huomasivat ajatella. Valmiina vaihtoehtona ollessaan ne olisivat voineet saada enemmän vastauksia.

Otantaa suorittaessa tulisi pyrkiä kohdejoukon edustettavuuteen (Soininen & Merisuo-Storm 2009, 118–119). Itsevalikoituneessa verkkokyselytutkimuksessa vastaajia ei ole poimittu otantamenetelmällä (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013a, 361), vaan vastaajat valikoituivat kyselyyn oman mielenkiintonsa seurauksena. Näin ollen kyselytutkimusaineiston edustavuus on kyseenalainen. Kohdejoukon edustettavuutta on lähes mahdoton täysin kontrolloida, sillä tutkimukseen osallistuminen ja kyselyyn vastaaminen perustui vapaaehtoisuuteen.

On mahdotonta tietää, kuinka moni jäsenistä näki kyselyjulkaisun ja kuinka moni heistä jätti vastaamatta. Ryhmään tulee päivittäin kymmeniä uusia päivityksiä, ja käyttäjien seinille tulee muutenkin jatkuvaa päivitysvirtaa muista konteksteista. Näin on oletettavaa, että yksittäinen julkaisu hukkuu helposti massaan. Laaksonen ym. (2013b), mainitsevat Facebookin kohdistavan julkaisuja käyttäjän mielenkiinnon mukaan. Facebookin päivitysvirta ei siis koskaan näyttävyydellä käyttäjilleen samanlaisena. Tämä tekee

tutkimusympäristöstä pirstaleisen. (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013b, 22.) Useilla erillisillä julkaisuilla pyrittiin saavuttamaan mahdollisimman hyvä näkyvyys ja jokaisen julkaisukerran huomattiin lisäävän vastausprosenttia.

Tutkimuksen perusteella ei pystytä sanomaan miten hyvin vastausjoukko kuvastaa populaatiota, eli kaikkia kyseisen Facebookin käsityöryhmän jäseniä. Kuten Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2009) mainitsevat, kyselytutkimuksessa lomakkeisiin vastaamattomuus, eli kato voi nousta suureksi (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195). Perusjoukosta (hieman alle 60 000 jäsentä) vastasi 171 henkilöä, jolloin vastausprosentiksi muodostui 0,3 %. On vaikea sanoa, mitä suurempi vastausprosentti olisi tuonut lisää tutkimukselle. Jäsenten roolit olettavasti olisivat pysyneet samankaltaisina tukeutuen aiempiin tutkimuksiin. Tyypillinen jäsen olisi voinut mahdollisesti saada uusia näköaloja iän ja sukupuolen suhteen. Vahva naisvoittoisuus olisi kuitenkin edelleen oletettavaa. Jos kyselyyn olisi mahdollisesti vastannut nuoremmat ja muiden sukupuolten edustajat, käsityönmääritelmät olisivat mahdollisesti monimateriaalisempia.

On mahdollista, että kyselyyn vastanneet olivat keskiverto ryhmäläistä aktiivisempia, jolloin aktiivisten osuus kyselyyn vastanneista on todellisuutta suurempi. Heillä on ehkä matalampi kynnyks vastata kyselyyn. Puolestaan näkymättömän toiminnan jäsenet saattoivat jäädä tutkimuksessa aliedustetuiksi. Tutkimuksesta saadut tutkimustulokset ovat siis vain suuntaa antavia, eikä niitä voida yleistää koko perusjoukkoon.

Tutkimuksen aineiston keruu toteutettiin touko-kesäkuussa 2020. Tällöin COVID-19 vaikutti vahvasti ihmisten elämään ja eristi heitä koteihinsa. Vaikuttiko tämä ihmisten käyttäytymiseen reaaliaikaisissa verkkoyhteisöissä tai kyselyyn vastaamiseen? Vastausten saaminen kyselyyn oli toukokuun aikana tahmeaa ja parantui kesäkuussa, kun julkaisun näkyvyyttä tehostettiin. Samaan aikaan ainakin osa ihmisistä jäi myös oletetusti kesälomalle, jolloin heillä oli myös mahdollisesti enemmän aikaa vastata kyselyyn. Onko mahdollista, että ihmiset ovat eristäytyneet fyysisesti, mutta lähentyneet eri viestintäkanavien välityksellä? Tätä ei varsinaisesti tutkita, mutta tämä voi olla vastauksiin vaikuttava tekijä.

Tutkimusaineiston käsittely oli monimenetelmällinen. Ulkoisen validiteetin saavuttamiseksi tutkijat pyrkivät ymmärtämään ja tulkitsemaan ainestoa

johdonmukaisesti ja yhteisymmärryksessä. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä toimittiin Tuomen & Sarajärven (2013, 92–93.) kuvaamaan menetelmän mukaisesti. Analyysiä ja tulosten esittämistä tehtiin yhdessä ja yhteisymmärryksessä, jolloin pystyttiin parantamaan tulkintojen luotettavuutta. Määrällisen aineiston käsittelyssä käytettiin SPSS-ohjelmaa ja tilastollisia aineistonkäsittely menetelmiä. Saatuihin tuloksiin vaikuttaa moni asia, kuten aineisto, otanta, käytetyt menetelmät ja tulosten tulkitseminen. Tässäkin pyrittiin tarkoituksenmukaiseen toimintaan työskennellessä Tähtisen, Laakkosen & Brobergin (2020) toimintaohjeiden mukaisesti. Pulmatilanteissa kysyttiin neuvoa Turun yliopiston tilastoasiantuntijalta.

6.5 Aiheita jatkotutkimukseen

Tässä tutkimuksessa tarkasteltiin erään Facebookin käsityöryhmän jäsenten toimintaa ja rooleja ryhmässä sekä heidän muodostamaa käsitystään käsitöistä. Aineisto kerättiin touko- ja kesäkuussa 2020. Jäsenten roolit voitiin jakaa aktiivisiin eli näkyvää toimintaa suorittaviin sekä passiivisiin eli näkymätöntä toimintaa suorittaviin. Selittävänä tekijänä aktiivisuudelle oli ryhmästä saatu vertaistuki.

Jäsenten muodostamat käsityön määritelmät jaettiin kolmeen pääkategoriaan, joita olivat kaikki käsillä tehty, tekniikat sekä kuvaavat ilmaisut. Kuvauksissa korostui vahvasti naisvoittoinen vastaajaryhmä. Jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista tarkastella samoja asioita jonkin rajatun käsityötekniikan ryhmästä, kuten vaikka makramee tai neulonta. Onko jäsenmäärältään pienemmässä ja aihealueeltaan tarkemmin määritellyssä ryhmässä keskustelu aktiivisempaa tai avoimempaa? Tutkimuksen voisi tehdä myös kansainvälisellä tasolla. Tällöin tutkittaisiin, onko vastaavia käsityöryhmiä muissa maissa ja miten siellä yhteisöllisyys, roolit ja käsityön määrittelemisen ilmenee?

Zygmunt ym. (2020) toteavat käyttäjien toistavat yleensä samaa kaavaa toiminnassaan sosiaalisen median eri alustoilla. Haastattelemalla käsityöharrastajia, jotka kuuluvat useampiin sosiaalisen median käsityöryhmiin voitaisiin saada tarkempi näkemys yksilön käyttäytymisestä erilaisissa yhteisöissä sekä löytää niille syitä. Suosittelisimme lisätutkimusta myös siitä, kuinka usein ja paljonko näkymätöntä toimintaa tapahtuu yhteisöissä sekä mikä vaikuttaa siihen, ettei yksilö toimi yhteisössä aktiivisessa roolissa.

Lähteet

- Adamson, G. 2007. *Thinking Throught Craft*. Oxford: Berg.
- Adamson, G. 2013. *The Invention of Craft*. London: Bloomsbury.
- Alasuutari, P. 2011. *Laadullinen tutkimus 2.0. Vastapaino*. Riika: InPrint.
- Arvaja, M. & Mäkitalo-Siegl, K. 2006. Yhteisöllisen oppimisen kognitiiviset, sosiaaliset ja kontekstuaaliset tekijät: verkkovuorovaikutuksen näkökulma. Teoksessa S. Järvelä, P. Häkkinen & E. Lehtinen (toim.), *Oppimisen teoria ja teknologian opetuskäyttö*. Helsinki: WSOY. 125–146.
- Aydin, S. 2012. A review of research on Facebook as an educational environment. *Educational Technology Research and Development*, 60(6). 1093–1106.
- Cao, W., Cheong, A. & Li, Z. 2014. How Facebook Functions in a Social Movement: An Examination Using the Web Mining Approach. Teoksessa *Asian Journal for Public Opinion Research*. 1(4). 268–291. <https://doi.org/10.15206/AJPOR.2014.1.4.268> (Luettu 29.1.2021.)
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. 2007. *Research methods in education (6th ed.)*. Routledge.
- Delanty, G. 2003. *Community*. Rourledge.
- Dench, S., Iphofen, R. & Huws, U. 2004. *An EU Code of Ethics for Socio-Economic Research*. Brighton: The Institute for Employment Studies.
- Fauzi, M.A. 2019. Knowledge sharing in Asia Pacific via virtual community platform: a systematic review. Teoksessa *Int. J. Web Based Communities*, Vol. 15, No. 4, 368–394.
- Forestier, M., Stavrianou, A., Velcin, J. & Zighed, D. 2012. Roles in social networks: Methodologies and research issues. *Web Intelligence and Agent Systems*, 10(1), 117–133. <https://doi.org/10.3233/WIA-2012-0236> (Luettu 4.10.2020.)
- Gibson, M. 2019. Crafting communities of practice: the relationship between making and learning. *International Journal of Technology and Design Education* volume 29. Springer. 26–35. DOI 10.1007/s10798-017-9430-3 (Luettu 5.4.2020.)

- Gilbert, S. 2016. Learning in a Twitter-based community of practice: an exploration of knowledge exchange as a motivation for participation in #hcsma. *Information, Communication & Society*, 19:9. The iSchool at The University of British Columbia, Vancouver, BC, Canada. 1214–1232.
- Goffman, E. 1983. The interaction order: American Sociological Association, 1982 presidential address. *American sociological review*, 48(1), 1-17.
- Hakkarainen, K. 2003. Tieteellinen kognitio, kulttuurinen oppiminen ja tiedon yhteisöllinen tuottaminen. *Kasvatus* 1, 5–17.
- Hannula, C. 2014. Kotoilu osana hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä (pro -gradututkielma, Lapin yliopisto). <https://core.ac.uk/download/pdf/30083059.pdf>. (Luettu 27.1.2021.)
- Heikkilä, T. 2010. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita
- Heikkinen, K. 2005. Onko käsityöllä sukupuolta? Teoksessa L. Kaukiainen & M. Collanius (toim.) *Tekstejä ja kangastuksia. Puheenvuoroja käsityöstö ja sen tulevaisuudesta*. Tampere: Juvenes Print. 31–39.
- Hesse-Biber, S. N. 2010. *Mixed Methods Research : Merging Theory with Practice*, Guilford Publications, ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/kutu/detail.action?docID=471119>. (Luettu 10.9.2020.)
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.
- Hurmerinta, L. & Nummela, N. 2020. Monimenetelmätutkimus. Teoksessa A. Puusa & P. Juuti. (toim.), *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. Gaudeamus. Tallinna: Printon Trükikoda. 308–317.
- Hyypä, M. 2005. *Me-hengen mahti*. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Issa, T. 2016. Social Networking in Australia: Opportunities and Risks. Teoksessa T. Issa, P. Isaias & P. Kommers (toim.), *Social Networking and Education: Global Perspectives*. Springer. 17–39. DOI 10.1007/978-3-319-17716-8 (Luettu 20.3.2020.)

- Issa, T., Isaias, P. & Kommers, P. 2016. Social Networking. Teoksessa T. Issa, P. Isaias & P. Kommers (toim.), *Social Networking and Education: Global Perspectives*. Springer. 3–13. DOI 10.1007/978-3-319-17716-8 (Luettu 17.3.2020.)
- Issa, T. & Kommers, P. 2013. Social networking for web-based communities. *International Journal of Web Based Communities*. 9 (1). 5–24.
- Juntunen, M.-L. 2020. Embodied learning through and for collaborative multimodal composing: A case in a Finnish lower secondary music classroom. *International Journal of Education & the Arts*, 21(29). <http://doi.org/10.26209/ijea21n29> (Luettu 13.11.2020.)
- Kangaspunta, S. 2011. Traditionaalista yhteisöstä verkkoyhteisyyteen. Teoksessa S. Kangaspunta (toim.) *Yksilöllinen yhteisöllisyys: avaimia yhteisöllisyyden muutoksen ymmärtämiseen*. Tampere: Tampere University Press. 15–34.
- Karppinen, S. 2009. Kädentaidot ja käsityökasvatus. Teoksessa I. Ruokonen, S. Rusanen & A.-L. Välimäki (toim.) *Taidekasvatus varhaiskasvatuksessa. Iloa, ihmettelyä ja tekemistä*. Terveystieteiden tutkimuskeskus. Opas 3, 56–65.
- Katajamäki, H. 2020. Facebookin ompeluryhmät osana käsityöprosessia. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/324128/katajamaki_hanne_progradu_2020.pdf?sequence=2&isAllowed=y (Luettu 29.1.2021.)
- Kojonkoski-Rännäli, S. 2014. *Käsin tekemisen filosofiaa*. Turku: Painosalama.
- Kokko, S. & Dillion, P. 2010. Crafts and craft education as expressions of cultural heritage: individual experiences and collective values among an international group of women university students. Teoksessa *International Journal of Technology and Design Education*. vol. 21, no. 4, Springer. 487–503. DOI 10.1007/s10798-010-9128-2 (Luettu 29.1.2021.)
- Kielitoimisto. 2020. Kotimaisten kielten keskus. <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/kutoa> (Luettu 15.12.2020.), <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/käsityö> (Luettu 1.12.2020.)

- Kouhia, A. 2016. Unraveling the meanings of textile hobby crafts. Helsinki: University of Helsinki. Kotitalous- ja käsityötieteiden julkaisuja; no. 42. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-2497-5> (Luettu 14.12.2020.)
- Kurki, L. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Vastapaino.
- Kuula, A. 2011. Tutkimusetiikka: aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Vastapaino. Jyväskylä: Bookwell Oy
- Kääriäinen, M. 2017. Virkkaaminenko yksinäistä? Ei, jos sen tekee somessa, kuten Kalevala-peiton yhteisö. Länsi-Savo 1.12.2017. <https://lansi-savo.fi/uutiset/lahella/da8d1531-cdc9-4a91-85b4-a87351fd4728> (Luettu 10.2.2020.)
- Laaksonen, S-M., Matikainen, J. & Tikka, M. 2013a. Otteita verkosta. Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät. Tampere: Vastapaino.
- Laaksonen, S-M., Matikainen, J. & Tikka, M. 2013b. Tutkimusotteita verkosta. Teoksessa Laaksonen, S-M., Matikainen, J. & Tikka, M. (toim.) Otteita verkosta. Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät. Tampere: Vastapaino. 9–33.
- Laari-Lehtinen, M. 2020. Heräteostoja ja harkintaa - Tutkimus käsityöharrastajien materiaalivalinnoista (pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto). https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/315125/Laari-Lehtinen_Minna_Pro_gradu_2020.pdf?sequence=3&isAllowed=y (Luettu 26.1.2021.)
- Lehtonen, H. 1990. Yhteisö. Jyväskylä: Vastapaino.
- Levinson, P. 2010. New New Media. Boston: Ally & Bacon.
- Luutonen, M. 2005. Käsityöläisyyden tulevaisuus. Teoksessa L. Kaukiainen & M. Collanius (toim.) Tekstejä ja kangastuksia. Puheenvuoroja käsityöstö ja sen tulevaisuudesta. Tampere: Juvenes Print. 174–185.
- Mercieca, B. 2017. What Is a Community of Practice? Teoksessa J. McDonald & A. Cater-Steel (toim.), Communities of Practice: Facilitating Social Learning in Higher Education. Springer. 3–25. doi:10.1007/978-981-10-2879-3. (Luettu 20.1.2020.)

- Pesonen, P. 2013. Sosiaalisen median lait. Viro: Meedia Zone OÜ
- Puusa, A. & Juuti, P. 2020a. Johdanto. Teoksessa A. Puusa & P. Juuti. (toim.), Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus. Tallinna: Printon Trükikoda. 9–19.
- Puusa, A. & Juuti, P. 2020b. Organisaatiokulttuurinäkökulma esimerkkinä laadullisen tutkimuksen yleistymisestä. Teoksessa A. Puusa & P. Juuti. (toim.), Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus. Tallinna: Printon Trükikoda. 61–74.
- Puusa, A. & Juuti, P. 2020c. Laadullisen tutkimuksen olemus. Teoksessa A. Puusa & P. Juuti. (toim.), Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus. Tallinna: Printon Trükikoda. 75–85.
- Pöllänen, S. 2005. Elämä ilman käsitöitä – Mitä se on? Käsiyö harrastajien psyykkisen hyvinvoinnin tukena. Teoksessa L. Kaukiainen & M. Collanius (toim.), Tekstejä ja kangastuksia. Puheenvuoroja käsityöstö ja sen tulevaisuudesta. Tampere: Juvenes Print. 66–77.
- Ridell, S. 2011. Elämää Facebookin ihmemaassa. Sosiaalinen verkostosivusto käyttäjiensä kokemana. Tampereen yliopisto. Tampere: Juvenes Print
- Seitamaa-Hakkarainen, P. & Koskennurmi-Sivonen, R. 2014. Internet ja sosiaalinen media käsityötieteen tutkimuksen lähteenä ja paikkana – aineistojen muodot ja analyysit. Teoksessa S. Karppinen, A. Kouhia & E. Syrjäläinen (toim.), Kättä pidempää: Otteita käsityön tutkimuksesta ja käsitteellistämisestä. Helsingin yliopisto, Opettajankoulutuslaitos, Kotitalous- ja käsityötieteiden julkaisuja. Nro 33, Helsinki. 11–22.
https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/43167/KATTA_PIDEMPAA.pdf?sequence=2 (Luettu 12.1.2021.)
- Seppänen, J. & Väliverronen, E. 2017. Mediyhteiskunta. Tallinna: Tallinna Raamatutrükikoda.
- Soininen, M. & Merisuo-Storm, T. 2009. Kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteet. Rauman opettajankoulutuslaitos. Turku: Uniprint.

- Spies Shapiro, L.A. & Margolin, G. 2014. Growing Up Wired: Social Networking Sites and Adolescent Psychosocial Development. Teoksessa *Clin Child Fam Psychol Rev* 17, 1–18. <https://doi-org.ezproxy.utu.fi/10.1007/s10567-013-0135-1> (Luettu 20.1.2021.)
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2013. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Vantaa: Tammi.
- Tähtinen, J., Laakkonen, E. & Broberg, M. 2020. *Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita*. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitos: Painosalama Oy.
- Valli, R. 2010. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa J. Aaltola & R. Valli (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin I*. Jyväskylä: PS-kustannus. 100–112.
- Valli, R. & Perkkilä, P. 2015. Nettikyselyt ja sosiaalinen media aineistonkeruussa. Teoksessa Valli, R. & Aaltola, J. (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin I*. Jyväskylä: PS-kustannus. 109–120.
- Vastamäki, J. 2015. Kyselylomaketutkimus: Tutkimusasetelman ja mittareiden valinta. Teoksessa Valli, R. & Aaltola, J. (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin I*. Jyväskylä: PS-kustannus. 121–132.
- Vilka, H. 2007. *Tutki ja mittaa - Määrällisen tutkimuksen perusteet*. Helsinki: Tammi.
- Wenger, E. 1998. *Communities of Practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Zygmunt, A., Koźlak, J., Gliwa, B., Stojkow, M., Żuchowska-Skiba, D. & Demazeau, Y. 2020. Achieving and maintaining important roles in social media. Teoksessa *Information Processing & Management*, Volume 57, Issue 3. <https://doi.org/10.1016/j.ipm.2020.102223> (Luettu 24.9.2020.)

Liite 1

Saatekirje:

Hei!

Oletko saanut Käsitöiden ystävien vinkkipankki ryhmästä apua ja vinkkejä liittyen käsitöihin? Oletko itse jakanut omia vinkkejäsi muille jäsenille?

Olemme neljännen vuoden käsityönopettaja opiskelijoita Raumalta ja meitä kiinnostaa miten juuri sinä toimit ryhmässä, ja minkälainen käsityöntekijä sinä olet! Vastaamalla kyselyyn osallistut Pro Gradu - tutkielman aineiston keräämiseen. Tutkielman tarkoituksena on tutkia, mikä on sosiaalisen median merkitys käsityöntekijälle. Vastaukset ovat anonyymejä ja niitä säilytetään ja käsitellään luottamuksellisesti.

Jokainen vastaus on tärkeä, kiitos sinulle jo etukäteen!

Liite 2

Käsityö sosiaalisessa mediassa

Vastaamalla kyselyyn osallistut Pro gradu -tutkielman aineiston keräämiseen. Tarkoituksena on tutkia, mikä on sosiaalisen median merkitys käsityöntekijälle. Kyselyllä kerätään tietoa toiminnastasi ja kokemuksistasi Käsitöiden ystävien vinkkipankki -ryhmässä sekä omasta käsityötaustasi ja suhtautumisestasi käsitöihin. Vastaukset ovat anonyymejä ja niitä säilytetään ja käsitellään luottamuksellisesti.

Tutkimusta ohjaa käsityökasvatuksen professori Eila Lindfors. Kyselyyn vastaaminen vie n. 10 minuuttia. Jokainen vastaus on tärkeä, kiitos sinulle jo etukäteen!

Ystävällisin terveisin

Pilvi Koskinen ja Emma-Sofia Manninen

1. Oletko ryhmän "Käsitöiden ystävien vinkkipankki" jäsen? *

- Kyllä
- En

2. Sukupuoli *

- mies
- nainen
- muu
- en halua vastata

3. Ikä *

- alle 20 vuotta
- 20–29 vuotta
- 30–39 vuotta
- 40–49 vuotta
- 50–59 vuotta
- 60–69 vuotta
- 70–79 vuotta
- 80 vuotta tai vanhempi

4. Kerro omin sanoin, miten määrittelisit käsityön? Voit mainita tekniikoita tai työstötapoja.

5. Ryhmä on perustettu vuonna 2012. Kauanko olet ollut ryhmän jäsen? *

- Alle 1 vuosi
- 1–2 vuotta
- 3–4 vuotta
- 5–6 vuotta
- 7–8 vuotta

6. Oletko tykännyt tai reagoinut julkaisua tai kommenttia ryhmässä? *

- Kyllä
- En

7. Montako kertaa olet tykännyt tai reagoanut ryhmässä menneen kuukauden aikana? *

- 0
- 1–10
- 11–20
- 21–30
- enemmän kuin 30

8. Mitä seuraavista Facebookin reaktioista olet käyttänyt ryhmässä? Voit valita useamman vaihtoehdon. *

- Tykkää
- Ihastu
- Läheisyys
- Haha
- Vau
- Surullinen
- Vihainen

9. Oletko kirjoittanut kommentteja ryhmässä? *

- Kyllä
- En

10. Montako kertaa olet kommentoinut ryhmässä menneen kuukauden aikana? *

- 0
- 1–10
- 11–20
- 21–30
- enemmän kuin 30

11. Mitä olet kommentoinut? Voit valita useamman vaihtoehdon. *

Kysynyt apua

Neuvonut

Kehunut

Kysynyt ohjetta

Osallistunut ajankohtaiseen keskusteluun

Muu, mikä?

12. Oletko tehnyt vähintään yhden julkaisun ryhmään? *

Kyllä

En

13. Montako kertaa olet tehnyt julkaisun ryhmässä menneen kuukauden aikana? *

0

1–10

11–20

21–30

enemmän kuin 30

14. Minkälaisia julkaisuja olet tehnyt ryhmässä menneen kuukauden aikana? Voit valita useamman vaihtoehdon. *

Kysynyt neuvoa

Jakanut linkin

Jakanut kuvan omasta työstä

Muu, mikä?

15. Mitä seuraavista olet tehnyt ryhmässä? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Olen etsinyt tietoa ryhmän julkaisuista tai keskusteluista.
- Olen saanut uusia ideoita käsitöiden tekemiseen.
- Olen ihailnut muiden tekemiä käsitöitä.

16. Arvioi, miten seuraavat väittämät kuvastavat omaa toimintaasi ryhmässä.

*

	1 täysin eri mieltä	2 jokseenkin eri mieltä	3 ei samaa eikä eri mieltä	4 jokseenkin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä
En uskalla kommentoida ryhmässä, sillä mietin liikaa mitä muut ajattelevat.	☐	☐	☐	☐	☐
En koe tarpeelliseksi kommentoida ryhmässä.	☐	☐	☐	☐	☐
En uskalla julkaista omia töitani ryhmässä, sillä mietin liikaa mitä muut ajattelevat.	☐	☐	☐	☐	☐
Julkaisen mielelläni omia töitani ryhmässä.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen tarpeelliseksi julkaista omia töitani.	☐	☐	☐	☐	☐
Kommentoin mielelläni muiden julkaisuja.	☐	☐	☐	☐	☐
Kommentoin vain positiivisessa hengessä.	☐	☐	☐	☐	☐
En kommentoi tai tee julkaisuja, sillä mietin liikaa mitä muut ajattelevat.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen auttanut tai neuvonut muita ryhmän jäseniä.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen itse saanut apua ja neuvoja pyydettäessä.	☐	☐	☐	☐	☐
En koe tarpeelliseksi julkaista omia töitani.	☐	☐	☐	☐	☐

17. Miten hyvin seuraavat väittämät pitävät paikkansa koskien Käsitöiden ystävien vinkkipankki-ryhmää? *

	1 täysin eri mieltä	2 jokseenkin eri mieltä	3 ei samaa eikä eri mieltä	4 jokseenkin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä
Koen saavani ryhmästä vertaistukea käsityöharrastukselleni.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen kuuluvani yhteisöön.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen ryhmän tukevan omaa käsityön tekemistäni.	☐	☐	☐	☐	☐

18. Mitkä seuraavista adjektiiveista kuvaavat mielestäsi Käsitöiden ystävien vinkkipankki ryhmää? Voit valita useamman vaihtoehdon. *

- Kannustava
- Kriittinen
- Monipuolinen
- Yhteisöllinen
- Rakentava
- Salliva
- Idearikas
- Inspiroiva
- Torjuva
- Tuomitseva
- Humoristinen
- Muu, mikä?

Seuraavat kysymykset koskevat omaa suhdettasi käsitöihin eri elämänvaiheissa.

19. Vastaa seuraaviin väittämiin. *

	1 täysin eri mieltä	2 jokseenkin eri mieltä	3 ei samaa eikä eri mieltä	4 jokseenkin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä
Tykkäsin koulukäsitöistä.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on negatiivisia muistoja koulukäsitöistä	☐	☐	☐	☐	☐

20. Oletko suorittanut peruskoulussa valinnaisen käsityökurssin tai -kurseja? *

- Kyllä
 En

21. Minkälaisen valinnaisen käsityökurssin olet suorittanut peruskoulussa?

- Tekninen työ
 Tekstiilityö
 Yhteinen käsityö
 Muu, mikä?

22. Onko sinulla jokin käsityöalan tutkinto? *

- Ei
 Kyllä, mikä?

23. Työskenteletkö jollakin käsityön alalla tällä hetkellä? *

- En
 Kyllä, missä?

24. Teetkö käsitöitä vapaa-ajalla? *

- En
- Kyllä

25. Kuinka usein teet käsitöitä vapaa-ajalla? Valitse sopivin vaihtoehto. *

- Päivittäin
- Viikoittain
- Kerran kuussa
- Vähemmän kuin kerran kuussa
- Kerran vuodessa

26. Mikä on saanut sinut kiinnostumaan käsitöiden tekemisestä?

27. Teen käsitöitä, koska... (voit valita useamman vaihtoehdon)

- se rentouttaa.
- pidän sitä terapeuttisena.
- haluan tuottaa tuotteita itse.
- saan juuri haluamani tuotteen.
- se on taloudellisesti järkevää.
- voin edistää kestäväää kehitystä (eettisyys ja ekologisuus).
- se lisää hyvinvointia.
- saan sillä elantoni.
- haluan antaa lahjaksi jotain uniikkia ja ainutlaatuista.
- jokin muu, mikä?
-

28. Miten tai missä olet kartuttanut käsityötaitojasi? Voit valita useamman vaihtoehdon. *

- peruskoulu/kansakoulu/oppikoulu
- kansalaisopisto
- kansanopisto
- käsityön ammattitutkinto
- harrastustoiminta
- läheisen kanssa
- itsenäisesti
- internetistä
- kirjallisuudesta
- joku muu, mikä?

29. Minkä ikäisenä olet tehnyt käsitöitä? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- alle 10-vuotiaana
- 10–20-vuotiaana
- 21–30-vuotiaana
- 31–40-vuotiaana
- 41–50-vuotiaana
- 51–60-vuotiaana
- 61–70-vuotiaana
- yli 70-vuotiaana

30. Onko lähipiirissäsi käsityöntekijöitä? Voit valita useamman vaihtoehdon. *

- äiti
- isä
- isoäiti
- isoisä
- sisarus
- puoliso
- lapsi
- lapsenlapsi
- muu sukulainen
- ystävä
- Lähipiirissäni ei ole käsityöntekijöitä.

31. Oletko opettanut läheillesi käsitöitä? *

- En
- Kyllä

32. Mikäli sinulla on jotain täydennettävää tai palautetta kyselyyn liittyen, voit kirjoittaa sen tähän.

Kiitos vastauksistasi. Lämmintä ja aurinkoista kesää!